

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Актуальне інтерв'ю

Ігор ДОЛГОВ:
«Мир і безпека
не належать
до категорій, які
можна вимірювати
грошима»

► СТОР. 6

Ми про це
писали

Самобудам
не місце
в Гідропарку

► СТОР. 10—11

Репортаж

На Волині —
чорничні жнива

► СТОР. 12

№ 130 (5630)

СЕРЕДА, 17 ЛИПНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Невідомий
благодійник придбав
дві «швидкі»,
а учасники акції —
обладнання

Два «Фольксвагени» поповнили парк станції швидкої допомоги у Тернополі. 20 тисяч євро виділив на їхнє придбання невідомий благодійник. Машини не нові, але у відмінному стані. Одну придбали в Німеччині, другу — у Франції. А ось «начинили» їх необхідним обладнанням учасники благодійної акції «Я хочу жити!», ініціаторами проведення якої були Тернопільська міська рада, міська організація товариства Червоного Хреста і медіа-корпорація РІА.

Акція тривала півтора року. Вдалося зібрати понад 120 тисяч гривень, які пішли на закупівлю обладнання для «швидких». Автомобілі виїжджатимуть на виклики до дітей і тих, хто потребує кардіологічної допомоги.

Парк тернопільської «швидкої» на 70 відсотків зношений, п'ять років не поповнювався новими машинами. Міський голова Сергій Надал пообіцяв, що благодійні акції на кшталт «Я хочу жити!» стануть у Тернополі традиційними, інформує наш власкор Любова ЛЕВИЦЬКА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ПРИВІТАННЯ

Народні депутати України — члени Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України, а також працівники секретаріату Комітету щиро і щиро вітають з днем народження голову Комітету МАКЕЄНКА Володимира Володимировича та зичать йому міцного здоров'я, щастя, достатку, любові та відданості рідних і друзів, наснаги в роботі, поваги колег та успіхів на шляху досягнення обраної мети.

— Доброго дня, підкажіть, будь ласка, чи можу я придбати білет до Криму? — На жаль, білетів немає. Щоб поїхати на Південний берег, квитки потрібно було купувати ще навесні, тож приходьте восени. Таку розмову сьогодні можна почути

біля всіх кас столичного вокзалу, до того ж неважливо, їдете ви до Сімферополя чи до Харкова, чи в іншому популярному напрямку — в дефіциті майже все!

► СТОР. 8

На знімку: вчора на столичній Привокзальній площі.

ПОДІЇ

Скарг на результати ЗНО значно поменшало

Цьогоріч за результатами зовнішнього незалежного оцінювання подано 4 тисячі 60 апеляційних заяв, що майже у 2,5 разу менше, ніж у 2012-му, заявила на прес-конференції директор Українського центру оцінювання якості освіти Ірина Зайцева. За її словами, серед причин зниження кількості апеляцій — більш удосконалений зміст тестових завдань. У тестах нинішнього року не виявлено жодної фактичної помилки. Зайцева зазначила, що найчастіше апеляційні заяви подавали з української мови та літератури (1406), іноземної мови, математики (623), повідомляє РБК-Україна.

Мітингувальники штурмом узяли
Фастівський райвідділ

Учора протестувальники, які йдуть пішою ходою із Врідіївки до Києва, зібралися на мітинг біля Фастівського райвідділу міліції. До них приєдналися й місцеві мешканці та активісти, обурені свавіллям правоохоронців.

Згодом мітинг перетворився на штурм приміщення райуправління. До радикальних дій протестувальники вдалися через те, що їх не впустили до відділу, де, як стверджують люди, є спеціальна кімната для катування затриманих.

► СТОР. 9

«Голос України» виступив —
проблему знято

Коли ввімкнули світло,
у військовому містечку
кричали «Ура!»
і плескали в долоні

Понад десять днів без світла і води залишалися мешканці колишнього військового містечка, розташованого в лісі поблизу райцентру Калинівка на Вінничині. «Голос України» розповідав про це у статті «Колишні військові освітлюють квартири свічками» (10.07.2013 р.). Постачання електрики відновили вже на другий день після публікації, у п'ятницю, 12 липня. Про це кореспондентові видання повідомили в телефонній розмові двоє мешканців містечка — Володимир Ярошевський і Майя Вигонюк.

► СТОР. 8

КОРОТКО

■ На Львівщині перекинувся пасажирський автобус. Унаслідок ДТП травми отримали дві пасажирки, одна з яких — росіянка. Аварія сталася поблизу міста Городка на об'їзній автодорозі Львів—Шегині. Водій маршрутного автобусу сполученням «Старява—Львів» не впорався з керуванням, з'їхав на узбіччя та перекинувся, повідомляє УНІАН.

■ Сертифікація українського зерна розпочалася у Сполучених Штатах Америки. Про це повідомив міністр аграрної політики і продовольства Микола Присяжнюк на брифінгу у Харкові, передає Укрінформ.

■ На базі Хотинської центральної районної лікарні (Чернівецька область) успішно запрацювала міжрайонна філія відділення хронічного гемодіалізу Чернівецької обласної клінічної лікарні. Установа лікуватиме хворих на ниркову недостатність із трьох районів області — Хотинського, Сокирянського і Кельменецького, інформує пресслужба Міністерства охорони здоров'я.

Україна у червні знизила споживання газу на 15 відсотків (Держстат)

Концепція профільного навчання — чергова економія на освітньому бюджеті

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Її запровадження в нинішній редакції призведе до чергового скорочення витрат на шкільну освіту, наголосила голова профільного парламентського комітету Лілія Гриневич на засіданні круглого столу «Концепція профільної освіти: обговорення, перспективи ухвалення якісного та дієвого нормативно-правового акта».

У концепції пропонується замість 15 обов'язкових предметів ввести лише шість. На вивчення кожного з них передбачається по три уроки на тиждень. Причому, новий предмет «Природознавство» включатиме в себе фізику, хімію, біологію і географію. За словами віце-президента Академії наук вищої школи Максима Стріхи, «це руйнує вивчення фундамен- тальних наук. Такий предмет був би доречний для учнів 4 класу», — зазначив він.

Академік-секретар відділення загальної середньої освіти Націо-

нальної академії педагогічних наук Олександр Ляшенко зауважив, що у проєкті документа недоопрацьовано наукове підґрунтя. За словами Лілії Гриневич, із обговорюваного документа «незрозуміло, як учитель функціонуватиме в цій системі, як буде оплачуватись його праця, наприклад, при міжшкільній взаємодії».

Президент Асоціації керівників шкіл Олена Онаць застерігає: «Концепція побудована на старій нормативно-правовій базі, з її прийняттям не потрібно поспішати». З нею категорично не погоджується ди-

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Ігор ЛІКАРЧУК вважає, що концепція порушує конституційне право доступу до якісної освіти сільських дітей, бо пропонує їм здобувати її дистанційно, індивідуально, очно чи заочно.

ректор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН Олег Єресько. Хоча концепція має вступити в дію з 2018 року, прийняти її треба якнайшвидше. Під неї необхідно розробити навчальні програми, друкувати підручники та підготувати вчителів, каже чиновник.

«Концепція в такому вигляді шкідлива, її втілення погіршить якість освіти в старшій школі, призведе до скорочення вчителів та змусить батьків оплачувати навчання за профільними предметами. Прийняття концепції із закладеними в неї фундаментальними помилками розкручуватиме маховик подальших помилок у формуванні освітньої політики», — переконана Лілія Гриневич.

Іван ІЛІЯШ.

ДОСЛІВНО

Лілія ГРИНЕВИЧ:

«Україна вже ставала на шлях розвитку профільної освіти, коли переходила на 12-річне навчання. Повернення до одинадцятирічної школи дозволяє владі щороку економити на освіті майже 3 мільярди гривень. А тепер... хочуть втиснути зміст профільної школи у два роки, від чого постраждають і фундаментальна загальноосвітня підготовка, і профільні предмети».

Суми ніяк не випросять кошти на будівництво колектора

280-тисячні Суми ось уже декілька років ніяк не випросять у столиці 15 мільйонів гривень на будівництво міського каналізаційного колектора.

Це за того, що Кабінет Міністрів України виділив селу Міжводне (АР Крим) з населенням 1,6 тисячі мешканців 46,8 мільйона гривень на будівництво... каналізації. Тобто майже по 30 тисяч гривень на кожного сільського мешканця.

На цю проблему звернув увагу народний депутат України, член Комітету Верховної Ради з питань бюджету Олег Медуниця, обраний за виборчим округом №157.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

ПРЯМА МОВА

«Тепер скажіть мені, — ставить риторичне запитання народний депутат на своєму блозі, — чи є у цього уряду здоровий глузд? А може, тут зовсім не в глузді справа?»

ФОТОФАКТ

Під Київським апеляційним господарським судом Українське товариство сліпих спільно з Народним рухом та громадськістю провели акцію проти намагань рейдерського захоплення бази відпочинку для незрячих.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з втратою вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів: народного депутата України Балоги В. І.: Поворозника Романа

Романовича (номер посвідчення 294/05); народного депутата України Леонова Е. В.: Свентицького Володимира Чеславовича (номер посвідчення 223/01); народного депутата України Мармазова Є.В.:

Галицького Володимира Віталійовича (номер посвідчення 178/05); народного депутата України Пилипенка В.П.: Волкової Інни Ігорівни (номер посвідчення 371/07).

Управління кадрів.

ФОТОФАКТ

Іван Усиченко — президент Товариства Червоного Хреста України, Валерія Лутковська — Уповноважений з прав людини під час підписання Меморандуму про співпрацю між Уповноваженим з прав людини та Товариством Червоного Хреста України. Мета Меморандуму — налагодження співпраці, зокрема, щодо оперативного реагування на порушення прав мігрантів, біженців та шукачів притулку, а також консолідація зусиль задля попередження усіх видів експлуатації, що виникає внаслідок некерованої міграції.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Повідомлення

щодо проведення слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці на тему: «Актуальні проблеми організації та фінансування санаторно-курортного лікування застрахованих осіб в Україні»

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці інформує про проведення у вересні 2013 року слухань на тему: «Актуальні проблеми організації та фінансування санаторно-курортного лікування застрахованих осіб в Україні».

Враховуючи суспільне значення цього питання, до участі в слуханнях будуть залучені представники державних установ, санаторно-курортних закладів, сторін соціального діалогу, наукових установ, громадськості.

З метою отримання всебічної, об'єктивної інформації та її дослідження, узагальнення і прийняття відповідного рішення стосовно питань у наданні санаторно-курортних послуг застрахованим особам, комітет звертається до всіх заці-

кавлених осіб з проханням надсилати свої пропозиції, зауваження, відгуки, приклади із життя, що стосуються цієї теми.

Зокрема, планується розглянути проблеми щодо організації та фінансування санаторно-курортного лікування, невчасного проведення тендерних закупівель, укладення договорів з надання послуг санаторних та інших оздоровчих закладів, надання із запізненням путівок застрахованим особам, постійної зміни закладів оздоровлення, що надають санаторно-курортні послуги і якості цих послуг, недостатності фінансування зазначених закладів та зменшення кількості осіб, які можуть оздоровитись, якості надання послуг, доступність інформації з цього приводу як для страховальників, так і для застрахованих осіб та інші важливі питання.

Комітет звертається до юридичних осіб усіх форм власності та фізичних осіб, громадських організацій, громадян з проханням висловити свої думки, бачення та проблеми, з якими стикалися стосовно отримання санаторно-курортних послуг.

Учасників громадського обговорення просимо надсилати до 01.09.2013 р. у письмовій формі із зазначенням усіх своїх реквізитів до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці свої пропозиції (зауваження) на адресу: 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5, Верховна Рада України, Комітет з питань соціальної політики та праці, або на електронну адресу:

vaschenok@rada.gov.ua
rudenko@rada.gov.ua

Петро ЦИБЕНКО,
голова комітету.

Герога вимагає покарання за зрив сесії Київради

Заступник міського голови — секретар Київради Галина Герога звернулася до ГУ МВС України у Києві та столичної прокуратури із заявою, в якій просить розпочати досудове розслідування «щодо вчинення хуліганських дій та зриву пленарного засідання Київради 11 червня 2013 року». Крім того вона закликала «вжити заходів прокурорського реагування щодо осіб, які вчинили зазначені правопорушення».

У зверненні зазначається, що 11 червня цього року під час пленарного засідання Київради народні депутати та невинноваті особи порушували громадський порядок, ображали депутатів, керівних осіб, працівників Київради та Київської міськдержадміністрації.

«Відповідно до законодавства України не встановлена залежність, або підпорядкованість місцевій раді Верховній Раді України, тож народні депутати не мають повноважень давати вказівки, або в інший спосіб спонукати депутатів місцевих рад до виконання наданих їм повноважень, Закон України «Про Регламент Верховної Ради Ук-

раїни» не поширює свою дію на діяльність місцевих рад», — йдеться у зверненні. При цьому Г. Герога зазначила, що через зрив пленарного засідання Київради «Київ не зможе спрямувати 100 млн. грн., які надійшли з держбюджету, на реконструкцію Поштової площі та на будівництво метро на Теремки. Крім того, без рішень Київради не буде перерозподілено кошти на реконструкцію транспортних розв'язок та каналізаційних колекторів».

Свої підписи під цим зверненням також поставили керівники 10 фракцій та груп Київської міськради: Юрій Бондар (Громадський актив Києва), Віктор Грінюк

(Спортивний Київ), Юрій Дмитрук (Столичні реформи), Олександр Омельяненко (Партія регіонів), Борис Дробот (Кияни), Денис Москаль (Республіка Київ), Микола Лук'янюк (Відродження Києва), Віталій Павлик (Демократична партія України), Алла Шлапак (Соціальна справедливість), Ігор Кононенко (Ініціатива).

У партії «УДАР» повідомили про намір оскаржити у Вищому адміністративному суді України бездіяльність Верховної Ради, яка не призначає вибори у столиці.

Натомість народний депутат Володимир Олійник (Партія регіонів) наголосив, що «з правової точки зору нинішня Київська міська рада є легітимною до обрання нової Київради, оскільки норму Конституції про безперервність влади ще ніхто не скасовував».

Сергій КОВАЛЕНКО.

В який бік поверне виборець — залежить передусім від влади

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Найбільш знаковою подією політичного життя Придесення стало недавнє обрання на партійній конференції керівником обласної організації Партії регіонів голови облдержадміністрації Володимира Хоменка. «Вибори Президента України у 2015 році — це найголовніший тест та найбільше випробування для кожного з нас і нашої політичної сили, — зазначив він у своєму виступі перед партійцями. — Їх результат залежить від чіткої організаційної, кадрової та ідеологічної роботи. Це — нелегке завдання. Але воно під силу нашої регіональній команді». За словами очільника області, що більше ініціативних, професійних і ефективних людей партія висуватиме на відповідні пости та на передові ділянки роботи, то міцнішим буде її політичний фундамент і більш аргументованою — відповідь політичним опонентам. Одним із пріоритетів кадрової партійної роботи, вважає він, повинна стати робота з молоддю.

Хоча партійні портфелі у більшості партійних осередків останнім часом втратили свою цінність, у випадку з Партією регіонів маємо іншу реальність.

Насамперед місцева владна еліта нарешті отримала чіткий сигнал, що минулі шоквартальні чутки про переміщення В. Хоменка на вищу посаду до столиці, підсилення області якимось донецьким керівником тепер не мають підстав.

Київ цим кроком дав зрозуміти, що він цінує на Чернігівщині стабільність, а відтак — усі чиновники повинні працювати до 2015 року на резуль-

тат, а не перейматися думками, де доведеться працювати після приходу «нової мітли».

Загалом партія влади «чернігівської закваски» нормально сприймається на Придесенні, оскільки в ній фактично немає конфронтаційних, агресивно-проросійсько налаштованих осіб. Натомість регіоналі беруть активну участь у розбудові, відродженні історичних пам'яток краю, що позитивно сприймається у територіальних громадах. Сам В. Хоменко зі своєю командою доклали чималих зусиль для відродження Батурина, Любеча, створення меморіалів у Крутах, Корюківці.

На позачергових виборах голів сільських рад 2 червня у низці сіл області переконливу перемогу здобули насамперед висуванці Партії регіонів.

Підсилення партійної організації керівником, який керує виконавчою владою області, зрозуміло, додасть їй не тільки плюсів, а й вагомих шансів у подальшому завоюванні симпатій виборців. Зазначимо, що нині Партія регіонів має 50 депутатів в облradі. Їхня діяльність проходить спокійно, зважаючи, без протистояння з опозицією. Остання демонструє свої міркування на сесіях в основному у формі заяв.

Робота більшості осередків законсервована «до краших часів». Водночас це не можна сказати про обласну організацію ВО «Свобода», яка щотижня проводить заходи у районах. У цьому велика заслуга народного депутата Руслана Марцінків, котрий регулярно зустрічається із виборцями сіл, міст, привозить до Ніжина, Прилук, Чернігова відомих діячів партії. На минулих виборах до Верховної Ради за свободівців на Чернігівщині проголосували майже 6 % виборців, загалом за опозиційні партії — 65 %. Тож така активність політиків розрахована на значне поліпшення минулого результату. Натомість обласний осередок ВО «Батьківщина» не може похвалитися такою навалюю партійних лідерів і депутатів в окрузі, як це було раніше. Незважаючи на те, що організація має розгалужену структуру, апарат, вона нині майже нічим себе не проявляє (хіба

що на акції «Вставай, Україно!»). Депутати-опозиціонери ВО «Батьківщина», окрім Валерія Дубіля, практично не бувають в округах.

Днями вже відбулося перше засідання обласного оргкомітету з перереєстрації членів УНП і НРУ в області. На 30 червня намічено проведення їхньої обласної об'єднавчої конференції. Однак важко сказати, чи новоутворення буде життєздатним. Фактично до однієї організації приєднається кілька осіб.

Більшість партійців районних осередків розчарувалися у своїй політичній діяльності, оскільки не отримали належної підтримки виборців.

Має свої проблеми через фінансування й обласна організація СПУ. Останнім часом у ній дуже часто змінюються лідери. В кінці квітня цього року першим секретарем обкому СПУ обраний підприємець, голова обласної організації Всеукраїнської спілки підприємців України Дмитро Герасименко. До виборів ще далеко, а тому майже не виходить партійна преса.

Пожвавити діяльність чернігівських партосередків могли б народні депутати. Та мажоритарники на Придесенні дбають передусім про власний

РЕАЛІЇ

Хоча на Чернігівщині зареєстровано вже 173 обласні партійні організації, лише десяток з них відзначається активністю.

імідж. Партійні ж інтереси обстоюють вряди-годи в округах кілька народних депутатів.

Проведений недавно з'їзд роботодавців Чернігівщини показав, що в області серед підприємців назріває критична маса невдоволення певними урядовими рішеннями. А відтак їхнє об'єднання «Сіверщина» може незабаром стати досить впливовим самостійним політичним гравцем у регіоні. Чи підтримає воно якусь політсилу, побачимо пізніше. Разом із тим діяльність КПУ, Радикальної партії Олега Ляшка, їх високий відсоток на минулих виборах (відповідно 13,2% і 10,7%) засвідчують, що негаразди, проблеми в країні швидше дадуть їм гарантованих нових прибічників серед селянства, ніж антисимпатиків. А тому великою мірою від рішень влади, економічної ситуації залежить, в який бік поверне перебірливий виборець.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

ФОТОФАКТ

Члени ЦВК Олександр Копиленко, Олександр Шелестов, заступник голови ЦВК Андрій Магера, голова ЦВК Михайло Охендовський (зліва направо) під час засідання Центральної виборчої комісії, на якому комісія встановила результати на проміжних виборах народного депутата України 7 липня 2013 року в одномандатному виборчому окрузі № 224 (м. Севастополь).

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ВІДОМОСТІ

про народного депутата України, обраного на проміжних виборах народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 224 7 липня 2013 року

Новинський Вадим Владиславович, 1963 року народження, освіта вища, Голова Наглядової ради, Приватне акціонерне товариство «СМАРТ-ХОЛДИНГ», Голова правління, Благодійний фонд «ЗА СЕВАСТОПОЛЬ», Почесний Президент, ТОВ «ФУТБОЛЬНИЙ КЛУБ «СЕВАСТОПОЛЬ», проживає в місті Севастополі, безпартійний, самовисування, обраний в одномандатному виборчому окрузі № 224.

ГАРЯЧА ТЕМА

Через порозуміння до примирення

У понеділок 15 липня 20-та сесія Волинської обласної ради майже одногослоно прийняла Звернення у зв'язку з Волинською трагедією 1942—1944 років.

Перш ніж приступити до його обговорення, до депутатів звернувся голова облдержадміністрації і водночас керівник найбільшої депутатської фракції «Нова Волинь» Борис Клімчук. Він подякував усім волинянам за добру підготовку до приїзду в Луцьк Президента Польщі Броніслава Коморовського.

— Учора ми переступили через свої серйозні образи і дали шанс і нам, і полякам далі йти важкою дорогою через примирення до порозуміння, — сказав Борис Клімчук.

— Своєю резолюцією польський Сейм намагається переписати усі напрацювання у напрямі українсько-польського порозуміння, які були досягнуті впродовж останніх 20 років, — йдеться у зверненні. — В останні місяці з боку значної частини польської політичної еліти відбувалося цілеспрямоване нагнітання антиукраїнської істерії, лунали заяви, які ображають честь і гідність української нації. Своїми непродуманими діями частина польських політиків розпалюють нове протистояння. Справжні дружні та добросусідські відносини між Україною та Польщею можливі тільки на основі історичної правди...

Після внесення низки доповнень і поправок, які деталізують стан українсько-польських відносин у передвоєнний і воєнний період, характеризують сьогодишню політичну ситуацію, за звернення проголосувало 64 із 65 присутніх у залі депутатів. Цей документ буде направлений Президенту України, Верховній Radі, а також Генеральному Консульству Республіки Польща в Україні.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Книга до річниці «мовного майдану»

За підтримки Всеукраїнського об'єднання «Свобода» відбулася презентація книжки «Український дім. Річниця протестів проти «мовного закону» — збірки есе, присвячених річниці громадського протесту проти так званого «мовного закону» Ківалова—Колесніченка. Автором збірки є активіст «мовного майдану», відомий блогер та журналіст Дмитро Різниченко.

Книга — невелике 71-сторінкове видання — складається зі спогадів близько двадцяти учасників подій під Українським домом, з яких велику частину становлять члени ВО «Свобода», та роздумів автора про те, чому «мовне» питання сколихнуло українське суспільство більше, ніж деякі соціальні.

Перший наклад книжки вийшов у кількості 500 примірників, 50 з яких автор роздав учасникам пікетування під МВС. Ідея створення книжки належить свободівцю Петру Кузику, котрий в перших лавах стояв у сутичках біля Українського дому. За його словами, це було палке бажання навіки зафіксувати історичну подію та з висоти часу проаналізувати її.

Учасники презентації — автор книжки Дмитро Різниченко, натхненник та спонсор проекту Петро Кузик, та народні депутати-свободівці Андрій Ілленко та Ірина Фаріон нагадали про те, як почався «мовний майдан». 3 липня Верховна Рада ухвалила скандальний законопроект «Про засади державної мовної політики», який збурих суспільство і спричинив акції протесту прихильників опозиції. 4 липня 2012-го під Український дім, де почали голодовку депутати з опозиційних фракцій і де мав проводити прес-конференцію Президент, прийшло кілька сотень небайдужих. Віктор Янукович до зали тоді так і не потрапив — опозиціонери вступили в сутичку із посиленими загонами «Беркута» й обстоювали плацдарм, наполягаючи на виконанні статті 10 Конституції про державний статус єдиної — української мови. Однак, зрештою, мовний закон набув чинності — всі апеляції до сумління гаранта Конституції були марними. Російська мова здобула значно ширші права, ніж було доти.

Тоді автор книжки про події під Українським домом Дмитро Різниченко отримав вирок: два роки ув'язнення умовно за заподіяння тілесних ушкоджень працівникам міліції (нагадаємо, він пирснув із газового балончика в обличчя правоохоронця під час бійки біля Українського дому).

«Вони образили пенсіонерів, піднявши пенсійний вік. Образили підприємців, обклавши їх лютими податками. Образили студентів, підсунувши їм Табачника. Але найбільшого ефекту вони досягли, образивши всіх українців разом. Саме про те, чому така нематеріальна річ, як мова, буквально з пів-поштовою запалила суспільство і розповідає ця книга», — каже автор.

Мовознавець та народний депутат Ірина Фаріон зазначила: «Ще ніщо так не мобілізувало українське суспільство, як ці креативні «проти» і «за», як «язиковий» закон». Це дивовижно, коли глобальні суспільні проблеми стають нашими друзими!»

Також Ірина Фаріон у передмові до книжки зазначила, що по всій Україні презентуватиме збірку есе під час зустрічей зі студентами та громадськістю.

Лариса РУДЬ.

*Постанова
Верховної Ради України*

Про призначення Георгієвської В. В. на посаду члена Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

Відповідно до пункту 20 частини першої статті 85 Конституції України та статей 4, 5 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» Верховна Рада України **постановляє:**

Призначити Георгієвську Вікторію Володимирівну на посаду члена Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
4 липня 2013 року.
№ 387-VII.

Про особистий прийом громадян головами комітетів Верховної Ради України, головами депутатських фракцій у Верховній Раді України під час роботи другої сесії Верховної Ради України сьомого скликання

Відповідно до графіка особистого прийому громадян головами комітетів Верховної Ради України, головами депутатських фракцій у Верховній Раді України під час роботи другої сесії Верховної Ради України сьомого скликання в приймальні Верховної Ради України відбулося, як і було заплановано, 35 особистих прийомів громадян, які провели голови, перші заступники, заступники голів комітетів та депутатських фракцій у Верховній Раді України, народні депутати України.

Загалом на особистих прийомах побували 681 відвідувач, від яких отримано 813 звернень, із них 737 — письмових та 76 — усних. Це на 447 відвідувачів та 557 звернень більше, ніж під час роботи одинадцятої сесії Верховної Ради України шостого скликання, та відповідно на 219 відвідувачів та 304 звернення більше, ніж під час роботи десятої сесії Верховної Ради України шостого скликання. Переважна більшість громадян, які побували на особистих прийомах у Верховній Раді України, — мешканці м. Києва (389 осіб), Київської (83), Чернігівської (42), Вінницької (26), Сумської (17), Черкаської (15) областей, Автономної Республіки Крим (15 осіб).

Під час роботи другої сесії Верховної Ради України сьомого скликання відвідувачі подали головам парламентських комітетів, головам депутатських фракцій у Верховній Раді України 77 колективних звернень, які підписали 716 громадян. 265 заяв і скарг, або 32,4 відсотка від загальної кількості звернень, поданих відвідувачами на особистих прийомах, виявилися повторними. Це свідчить про те, що органи виконавчої влади, правоохоронні та судові органи, органи місцевого самоврядування приділяють недостатню увагу зверненням громадян, часто відмовляють у розгляді та вирішенні по суті їх законних вимог.

Найбільше громадян зверталися до керівництва депутатських фракцій у Верховній Раді України. Зокрема, члени депутатської фракції Політичної партії «УДАР Віталія Кличка» народні депутати України Аверченко С.М., Гінка Я.Я., Побер І.М., Продан О.П., Ткачук Г.В., Чернега Р.Т.

прийняли 85 відвідувачів. До членів депутатської фракції Партії регіонів народних депутатів України Бушка І.І., Гайдоша І.Ф., Горохова С.О., Дзоз В.О., Дудки В.В., Лютикової В.І., Сальдо В.В., голови депутатської фракції Всеукраїнського об'єднання «Свобода» Тягнибока О.Я., заступника голови депутатської фракції Мохника А.В. та членів цієї фракції народних депутатів України Гелевея О.І., Головка М.І., Ілленка А.Ю., Леонова Е.В., Мірошниченка І. М., членів депутатської фракції «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» народних депутатів України Андрієвського Д.І., Ар'єва В.І., Бриченка І.В., Бурбака М.Ю. звернулися відповідно 60, 59, 47 осіб.

Серед керівництва парламентських комітетів найбільше громадян прийняли: голова та заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Чумак В.В. та Ярема В.Г. — 38 осіб; перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань верховенства права та правосуддя Махніцький О.І. — 34; голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Бахтеева Т.Д. — 33; член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності народний депутат України Корольок В.А. — 29; голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці Цибенко П.С. — 28; голова Комітету Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики Кужель О.В. — 26; голова Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Сушкевич В.М. і голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Сех І.І. — по 22; голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Пацкан В.В. — 21 особу.

Упродовж лютого—червня 2013 року до голів парламентських комітетів, голів депутатських фракцій у Верховній Раді України звернулося 523 пенсіонери, 39

безробітних, 13 працівників бюджетної сфери, шість підприємців, два робітники, один державний службовець. З їх числа по захист і допомогу зверталися переважно соціально незахищені категорії громадян. Зокрема, отримано 125 звернень від інвалідів війни, 92 — інвалідів І—ІІІ груп, 48 — дітей війни, 25 — ветеранів праці, 24 — учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, 11 — осіб, які постраждали від Чорнобильської катастрофи, шість — матерів-героїнь, п'ять — інвалідів Великої Вітчизняної війни, чотири — багатодітних сімей, три — учасників війни, по два — учасників бойових дій, одиноких матерів, одне — від дитини-інваліда.

Як свідчить аналіз, на характері пропозицій, заяв та скарг громадян до голів парламентських комітетів, голів депутатських фракцій у Верховній Раді України значною мірою позначилися недостатня правова підготовка населення та безпідставна відмова в розгляді звернень громадян по суті порушених ними питань працівниками органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, фінансова та політична кризи, дефіцит бюджетних коштів, зниження життєвого рівня населення, безробіття.

Загалом під час роботи другої сесії Верховної Ради України сьомого скликання на особистих прийомах голів парламентських комітетів, голів депутатських фракцій у Верховній Раді України відвідувачами порушено 819 питань.

За статистикою, найчастіше відвідувачів приймали Верховної Ради України турбували проблеми забезпечення законності та охорони правопорядку, реалізації прав і свобод громадян. Так, 248 питань, або 30,3 відсотка від загальної кількості питань, порушених на особистих прийомах голів парламентських комітетів, голів депутатських фракцій у Верховній Раді України, стосувалися цієї тематики. Громадяни продовжували скаржитися на діяльність представників судової гілки влади, зокрема, на порушення норм процесуального права, винесення неправомірних рішень та вироків, хабарництво, тяганину в судах. Непоодинокими є звернення з приводу

корупційних дій працівників правоохоронних органів, фальсифікації ними кримінальних справ, тяганини зі слідством, самоусунення працівників прокуратури всіх рівнів від здійснення нагляду за додержанням і належним застосуванням законів, формального ставлення до виконання своїх службових обов'язків, відсутності належного реагування на звернення громадян.

Тематичний аналіз пропозицій, заяв і скарг громадян до народних депутатів України свідчить, що однією із найневрегульованіших залишається також соціальна сфера. Кількість питань щодо соціального захисту становила 184, або 22,5 відсотка від загальної кількості питань, порушених на особистих прийомах у голів парламентських комітетів, голів депутатських фракцій у Верховній Раді України. Більшість громадян похилого віку зазначили, що держава не повною мірою забезпечує їм належний рівень пенсійного забезпечення, вимагали встановити соціальну справедливість у розмірах пенсій, наголошували на необхідності внесення змін до чинного пенсійного законодавства. Таких звернень надійшло 70, або 38 відсотків від загальної кількості питань з цієї тематики.

Значна кількість відвідувачів з-поміж незахищених верств населення зверталися з проханнями надання матеріальної допомоги, здебільшого на придбання ліків, продуктів харчування, навчання дітей, ремонт житла тощо — 29 (15,8 відсотка).

Як свідчить аналіз, значне місце у зверненнях громадян на особистих прийомах голів комітетів Верховної Ради України, голів депутатських фракцій у Верховній Раді України, як і під час попередніх сесій, займали проблеми житлової та аграрної політики і земельних відносин. У лютому—червні 2013 року порушено по 63 питання з цієї тематики, або по 7,7 відсотка від їх загальної кількості. Серед них переважали звернення щодо забезпечення житлом громадян, які мають право на його одержання (51, або 81 відсоток від загальної кількості питань із цієї тематики). Відвідувачів також турбували непоодинокі випадки порушення норм містобуду-

вання, забудови та реконструкції житла, проблеми будівництва соціального житла для малозабезпечених верств населення, ремонту житлового фонду. Досить істотною залишалася кількість питань порушення права власності на землю, приватизації земельних ділянок, набуття на підставі цивільно-правових угод, безплатної передачі, прийняття спадщини, виділення паю — 50, або 79,4 відсотка від загальної кількості питань з цієї тематики.

Під час особистих прийомів відвідувачів приймали Верховної Ради України турбували й питання охорони здоров'я (60, або 7,3 відсотка від загальної кількості питань, порушених на особистих прийомах), особливо питання бездіяльності працівників охорони здоров'я, належного ставлення до хворих, роботи МСЕК, визначення групи інвалідності, забезпечення засобами лікування та протезування, направлення на лікування до медичних установ України та за кордоном — 43, або 71,7 відсотка від загальної кількості питань з цієї тематики.

За даними статистики, актуальними залишалися під час особистих прийомів заяви і скарги щодо питань праці та заробітної плати, у тому числі з приводу порушень чинного законодавства під час звільнення та поновлення на роботі, призначення та виплати регресу, оплати праці, виплати заборгованості із заробітної плати, діяльності служб зайнятості населення.

Непоодинокими були також звернення з питань фінансової, податкової, митної політики (32, або 3,9 відсотка від їх загальної кількості). У більшості з них йшлося про повернення заощаджень, необхідність розв'язання проблем, породжених фінансово-економічною кризою, передусім у банківській системі України, внесення змін до законодавства. Відвідувачі просили захисту від свавілля комерційних фінансових установ, які всупереч чинному законодавству відмовляють вкладникам у поверненні їхніх коштів.

На особистих прийомах відвідувачів турбували проблеми комунального господарства. У зверненнях громадян порушено 23 таких питання, або 2,8 відсотка від

їх загальної кількості. Найактуальнішими серед них залишаються питання опалення, газифікації, водопостачання, експлуатації, утримання, ремонту державного житлового фонду та комунальних мереж, внесення змін до чинного законодавства.

Насичене подіями політичне життя в державі сприяє тому, що досить істотною залишається кількість звернень щодо діяльності Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України. Так, під час особистих прийомів у лютому—червні 2013 року їх отримано 22, або 2,7 відсотка від загальної кількості питань. Громадяни відчували чітку та злягджену роботу всіх гілок влади, адже лише від їхньої згуртованості залежить ефективність дій у протистоянні викликам сьогодення.

На часі залишаються звернення, що стосуються питань екології та природних ресурсів (15, або 1,8 відсотка від їх загальної кількості). Насамперед це питання збереження парків, скверів, зелених насаджень, охорони повітряного басейну, лісів та водоймищ, прирчкових територій, ліквідації радіаційного забруднення, реалізації плану робіт зі зняття ЧАЕС з експлуатації.

Усі письмові звернення громадян, отримані під час особистих прийомів, розглядалися й опрацьовувалися в секретаріатах парламентських комітетів та депутатських фракцій у Верховній Раді України. За результатами особистого прийому громадян головами комітетів Верховної Ради України, головами депутатських фракцій у Верховній Раді України давалися відповідні доручення, які разом із зверненнями громадян надсилалися до компетентних органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Відділом з питань звернень громадян Апарату Верховної Ради України отримано 654 відповіді від органів державної влади та органів місцевого самоврядування за результатами розгляду звернень громадян, поданих на особистих прийомах, 76 звернень перебуває на контролі.

Відділ з питань звернень громадян Апарату Верховної Ради України.

Закон України

Про погашення заборгованості державних підприємств вугільної галузі із сплати страхових внесків та штрафних санкцій (пені) до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України

Цей Закон регулює відносини, пов'язані з погашенням заборгованості державних підприємств вугільної галузі із сплати страхових внесків та штрафних санкцій (пені) до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України (далі — Фонд).

Стаття 1. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на вугледобувні, шаштовугледобувні підприємства, шахти, відокремлені підрозділи зазначених підприємств (шахт), що мають окремий баланс і самостійно ведуть розрахунки із застрахованими особами та належать до сфери управління Міністерства енергетики та вугільної промисловості України або є господарськими товариствами, щодо яких Міністерство енергетики та вугільної промисловості України здійснює повноваження з управління корпоративними правами держави, які є страхувальниками відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» та до 1 січня 2011 року перебували на обліку Фонду як платники страхових внесків (далі - державні підприємства вугільної галузі).

Стаття 2. Розстрочення сум заборгованості

1. Погашення заборгованості державних підприємств вугільної галузі із сплати страхових внесків та штрафних санкцій (пені) до Фонду, у тому числі встановленої судовими рішеннями, здійснюється шляхом розстрочення. Розстроченню підлягає сума заборгованості державного підприємства вугільної галузі із сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, що утворилася до 1 січня 2011 року, та із сплати штрафних санкцій (пені), нарахованих на суму цієї заборгованості, які не погашені на день набрання чинності цим Законом (далі - сума заборгованості).

2. Суми заборгованості за зверненнями державних підприємств вугільної галузі можуть бути розстрочені на строк не більш як 60 календарних місяців з дати укладення договору про розстрочення суми заборгованості відділеннями виконавчої дирекції Фонду.

3. Метою розстрочення заборгованості державне підприємство вугільної галузі звертається до відділення виконавчої дирекції Фонду за його місцезнаходженням протягом 90 календарних днів з дня набрання чинності цим Законом.

3. Сума розстроченої заборгованості погашається з місяця, що настає за місяцем укладення договору про розстрочення суми заборгованості, та підлягає сплаті рівними частинами щомісяця, не пізніше 28 числа.

4. Розстрочення заборгованості надається під відсотки, розраховані за період, що починається з дня укладення договору про розстрочення суми заборгованості та закінчується днем погашення розстроченої суми, виходячи з облікової ставки Національного банку України, що діє на час сплати чергового місячного платежу. Зазначені відсотки нараховуються державним підприємством вугільної галузі, але не сплачуються, крім випадків, коли договір про розстрочення суми заборгованості підлягає розірванню.

Відсотки, нараховані згідно з цією частиною, списуються під час остаточного погашення державним підприємством вугільної галузі розстроченої суми заборгованості.

5. На розстрочену суму заборгованості не нараховуються штрафні санкції (пеня), крім випадків, коли договір про розстрочення суми заборгованості підлягає розірванню.

Стаття 3. Укладення договору про розстрочення заборгованості

1. Договір про розстрочення заборгованості укладається між державним підприємством вугільної галузі та відділенням виконавчої дирекції Фонду у порядку та за формою, встановленими правлінням Фонду.

Стаття 4. Розірвання договору про розстрочення заборгованості

1. Договір про розстрочення заборгованості підлягає розірванню у разі, якщо державне підприємство вугільної галузі:

- 1) не виконує умов договору про розстрочення заборгованості;
- 2) ліквідується;
- 3) визнається неплатоспроможним у встановленому законом порядку;
- 4) включено до Державної програми приватизації як об'єкт, що підлягає приватизації;
- 5) включено до переліку об'єктів паливно-енергетичного комплексу державної власності, які передаються в оренду чи концесію.

2. Розірвання договору про розстрочення заборгованості тягне за собою обов'язок державного підприємства вугільної галузі сплатити непогашену суму розстроченої заборгованості та відсотки, нараховані, але не сплачені на погашену суму заборгованості відповідно до частини четвертої статті 2 цього Закону.

Стаття 5. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування.

І знову про сумісництво. Чи на користь місцевому самоврядуванню депутати, що сидять на двох стільцях?

Україні потрібна реформа місцевого самоврядування. За останній час ця думка неодноразово звучала з вуст керівників нашої держави. Кілька місяців тому, виступаючи на засіданні Ради регіонів, Президент України Віктор Янукович закликав до широкої дискусії навколо проекту Концепції реформи самоврядування, щоб в остаточному підсумку вийти на конструктивні пропозиції з її вдосконалення.

У цьому зв'язку вважаю доречним привернути увагу до проблеми, що має, на мій погляд, безпосереднє відношення до формування по-справжньому ефективної й дієздатної системи місцевого самоврядування.

У парламенті — заборонено, в місцевих радах — можна?

Одним з важливих принципів у демократичному суспільстві є заборона суміщення представницького мандата з роботою в системі виконавчої влади. Заборона сумісництва, з одного боку, — як інструмент, що забезпечує принцип поділу влади, а з другого, — відіграє важливу роль у попередженні політичної корупції, одним із джерел якої є наявність так званого конфлікту інтересів у осіб, що перебувають на публічній службі.

У світовій практиці депутатський мандат несумісний з перебуванням на оплачуваній професійній публічній службі. Іноді із числа депутатів виключають усіх чиновників. В інших країнах закон установлює, яких саме категорій стосуються відповідні обмеження. Іноді держслужбовець у разі обрання до парламенту зберігає попередній статус, але звільняється від виконання депутатського мандата.

Українське законодавство також забороняє суміщення мандата народного депутата з будь-якими іншими видами державної діяльності, зокрема, з перебуванням на державній службі. Однак така норма не поширюється на депутатів місцевих рад.

Чому ця проблема актуальна й потребує особливої уваги, зокрема Верховної Ради України?

Якщо звернутися до останніх даних, отриманих мною з декількох регіонів, маємо таку картину.

Чим це небезпечно

По-перше, виконання депутатських функцій вимагає від власника мандата повноцінної роботи в складі місцевої ради, її комісій, роботи з мешканцями виборчого округу, що, у свою чергу, вимагає від депутата значних часових, інтелектуальних, організаційних та інших ресурсів. Це не може не відволікати службовця виконавчих органів від якісного виконання своїх прямих посадових обов'язків. Під загрозою реалізації опиняються такі основні принципи роботи публічного службовця, як професіоналізм і відданість справі.

По-друге, одним з основних пріоритетів розвитку інституту публічної служби є забезпечення принципу політичної неупередженості. Йдеться про те, що особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, повинні «виконувати свої службові повноваження в інтересах політичних партій або їх осередків чи окремих політиків». Це норма Закону України «Про правила етичної поведінки». А що на практиці? Сьогодні вибори в Україні до міських, обласних та районних рад відбуваються за партійно-мажоритарною системою. Закон навіть не вимагає від чиновника, який балотується до місцевої ради, в обов'язковому порядку піти у відпустку на час виборчої кампанії. Після виборів фракції в радах формуються на партійній основі. Такі умови, за нашими оцінками, аж ніяк не

сприяють забезпеченню найважливішого принципу політичної неупередженості серед службовців-депутатів.

По-третє, сумісництво депутатського мандата з посадою (насамперед, керівною) у виконавчих органах місцевої ради несе загрозу зниження рівня контролю над діяльністю цих органів. Одним із головних принципів організації та здійснення контролю є принцип незалежності контролюючого органу. Пропишеною істиною є те, що контролюючий орган може виконувати покладені на нього функції об'єктивно й ефективно тільки у разі дотримання декількох умов: якщо контролюючий орган незалежний від організації, діяльність яких він перевіряє, і якщо він захищений від стороннього впливу. У випадку сумісництва принцип незалежності контролюючого органу грубо порушується. Уявіть ситуацію, коли керівник управління або відділу одночасно, будучи депутатом відповідної ради, очолює профільну депутатську комісію. За таких умов він сам керує процесом узгодження планів роботи й сам перед собою звітує в раді (або в комісії) про результати виконаної роботи. Сучасне українське законодавство не містить надійних перешкод для виникнення таких ситуацій. У свою чергу відсутність контролю неминуче призводить до зниження ефективності роботи виконавчих органів ради.

Крім політико-правової, в цієї проблеми є ще й моральний аспект. Свій представницький мандат депутат будь-якого рівня одержує з рук виборців, що довірили йому, й тільки йому, бути виразником і захисником їхніх інтересів. І обманювати цю довіру депутат не має права, оскільки за всі свої дії йому, в остаточному підсумку, доведеться відповідати перед своїми виборцями. Однак про яку відповідальність перед виборцями може говорити депутат-сумісник, якщо як посадова особа, що перебуває на службі, він підпорядковується передусім своєму керівництву? На мій

погляд, у цьому випадку депутат-сумісник свідомо чинить явний обман і навіть, не побоюючись цього слова, зрадництво щодо своїх виборців.

Не гріх повчитися в сусідів

Для того, щоб знайти оптимальне розв'язання згаданій проблемі, варто проаналізувати й досвід інших держав — насамперед, наших найближчих партнерів і сусідів.

Наприклад, у Російській Федерації для депутатів усіх рівнів (не тільки парламентаріїв) передбачено цілу низку обмежень. Передусім це стосується депутатів, що працюють на постійній основі й, відповідно, отримують матеріальну винагороду за здійснення своїх повноважень. Однак і для депутатів, що здійснюють свої повноваження на не-постійній (незвільній) основі, також є заборони. І стосуються вони саме можливості суміщати депутатську діяльність із перебуванням на держслужбі. Зокрема, депутатам представницьких органів місцевого самоврядування заборонено:

1) замішати муніципальні посади муніципальної служби;

2) бути депутатами законодавчих (представницьких) органів державної влади.

Відповідно до закону «Про державну цивільну службу Російської Федерації» цивільному службовцеві забороняється замішати посаду цивільної служби у випадках обрання на виборну посаду в органі місцевого самоврядування. При обранні його на зазначену виборну посаду службовий контракт припиняється зі звільненням цивільного службовця від посади, що заміщається, цивільної служби, залишенням його у відповідному реєстрі цивільних службовців і включенням до кадрового резерву.

Крім того, згідно із законом «Про загальні принципи організації місцевого самоврядування в Російській Федерації», депутат представницького органу муніципального утворення не має права суміщати свої повноваження з повноваженнями депутата представницького органу або виборної посадової особи місцевого самоврядування іншого муніципального утворення, за винятком випадків, встановлених у федеральному законі «Про загальні принципи організації місцевого самоврядування в Російській Федерації».

Не менш жорсткі обмеження для депутатів місцевого самоврядування віднедавна

уведено й у Латвії. Так, з 1 липня цього року депутати самоврядувань більше не зможуть суміщати роботу депутата з посадою заступника виконавчого директора самоврядування, керівника волосного або міського управління, а також обіймати посади їх заступників. Такі обмеження суміщення посад, на додачу до правил закону про конфлікт інтересів, у січні цього року затвердив Сейм Латвії, прийнявши в остаточному читанні поправки до закону «Про самоврядування».

Депутат самоврядування більше не зможе обіймати пост ще й в адміністрації самоврядування, якщо до його обов'язків входить підготовка проектів рішень думи, перевірка правомірності й доцільності рішень, а також контроль рішень, ухвалених думою. Крім того, депутат не зможе суміщати свою посаду, прямо або опосередковано надаючи різні послуги адміністрації думи.

Депутатам муніципальної думи буде заборонено також суміщати роботу депутата з постом керівника муніципальної установи або його заступника. Однак ця заборона не поширюватиметься на депутатів, які є керівниками освітніх, культурних, установ охорони здоров'я або спортивних закладів.

Поправки також передбачають, що з 1 липня цього року в самоврядуваннях, у яких проживають менше п'яти тисяч мешканців, голова думи не може одночасно виконувати також обов'язки виконавчого директора самоврядування. Установити додаткові обмеження вирішено для того, щоб у процесах прийняття рішень у самоврядуваннях запобігти можливим корупційним ризикам і відокремити законодавчу владу від виконавчої.

Звичайно, я не закликаю сліпо копіювати досвід наших сусідів. Однак і відмахуватися від нього навряд чи розумно. Крім того, під час ухвалення рішення щодо доцільності внесення в чинне законодавство пропонувань змін необхідно також урахувати й політичний аспект, а саме: інтереси політичних партій. Проте, мабуть, очевидно, що введення заборони на суміщення депутатської діяльності з роботою у виконавчих органах влади на всіх рівнях, в остаточному підсумку, однаково корисне як для ефективності місцевого самоврядування, так і для держави загалом.

Геннадій ТРУХАНОВ, народний депутат України.

Ірина Сех:
«Зміни до топографо-геодезичного законодавства — це компроміс, необхідний для збереження галузі»

Ухвалення змін до Законів України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» та «Про землеустрій» — це компроміс, на який необхідно було піти, щоб вберегти топографо-геодезичну галузь від поступової руйнації. Про це заявила Голова **Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи**, народний депутат від ВО «Свобода» Ірина Сех (на знімку).

За словами народного обранця, цей, ухвалений 2 липня законопроект (реєстр. №2287), скеровано на врегулювання на законодавчому рівні державного геодезичного нагляду та нагляду в царині землеустрою, забезпечення дотримання суб'єктами господарювання узгодженої технологічної політики, єдиних методичних засад і технічних регламентів при створенні топографо-геодезичних і картографічних матеріалів та робіт із землеустрою. Законопроект є певним етапом у впорядкуванні процесу топографо-геодезичних робіт та робіт із землеустрою, спрощує процедуру визначення виконавців цих робіт, ускладнює зловживання з боку органів контролю під час здійснення заходів державного нагляду та врегулює саму процедуру здійснення державного нагляду. Водночас він дає змогу громадянам відстоювати свої конституційні права при виготовленні правостановлювальних документів на землю та, у разі ненаалежного виконання суб'єктами господарювання таких робіт, у судовому порядку відстоювати свої права. У законі вписано процедуру проведення топографо-геодезичних і картографічних робіт та робіт із землеустрою, контролю якості їх виконання та інші процедурні моменти.

Як зазначила Ірина Сех, окрім цього законопроекту, комітет розглядав і альтернативний («Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо проведення робіт із землеустрою та топографо-геодезичних робіт», № 2287-1), який подали народні депутати Т. Куговий, В. Кравчук, І. Кириленко, М. Апостол). Усі важливі та суттєві положення останнього за пропозицією депутатів від опозиції було враховано в ухваленому законі.

«Ми розуміємо, що ухвалений закон — далеко не ідеальний, і в процесі його застосування деякі положення потребуватимуть удосконалення. Однак ми пішли на певний компроміс, адже мали за нього проголосувати, щоб унеможливити топографо-геодезичну галузь від поступової руйнації. У деяких інших законопроектах з цього питання було запропоновано такі зміни, які саме й призводять до занепаду: максимально спрощують вимоги до кваліфікації осіб, що працюють у цій галузі, вимоги до сертифікації, технічного та технологічного обладнання тощо», — наголо-

сила голова комітету.

Леся ФЕДІР.

Україна за рік експортувала понад 100 танків і 200 одиниць бронетехніки. Серед крупних покупців — Ефіопія, Судан, Таїланд, Ірак, Азербайджан, Болгарія, *повідомляє УНІАН з посиланням на Державну службу експортного контролю*

Прикордонники відділу «Ділове» Мукачівського загону затримали румуна, який переховувався в Україні від судового переслідування у себе на батьківщині. В пункті пропуску «Солотвино» його передадуть румунській стороні, *повідомляє наш власкор Василь Нитка*

Посол Ігор ДОЛГОВ: «Мир і безпека не належать до категорій, які можна вимірювати грошима»

У нинішньому глобальному світі жодна країна не може жити окремо, замикатися сама в собі. Торгівля, людські зв'язки, небезпека міжнародного тероризму, інші виклики змушують народи спілкуватись та співробітничати. Для України одним із ключових факторів зовнішньої політики є відносини з НАТО. На наші питання погодився відповісти Надзвичайний і Повноважний Посол України в Королівстві Бельгія та Великому Герцогстві Люксембург, глава Місії України при НАТО Ігор Долгов (на знімку).

— Ігоре Олексійовичу, можливо, якісь питання, з точки зору такого досвідченого дипломата, як ви, здадуться наївними, але для широкого загалу читачів нашої газети є багато невідомого у сфері співпраці України та НАТО. Отже, ваша розповідь «з перших вуст» буде для нас важливою, цікавою і просвітницькою.

— Відносини України з Північноатлантичним Альянсом беруть свій початок у далекому січні 1992 року, коли представник нашої держави вперше взяв участь у засіданні Робочої групи високого рівня Ради Північноатлантичного співробітництва (нинішньої Ради євроатлантичного партнерства). Відтоді відбулося багато важливих подій, які вивели наші відносини на рівень особливого партнерства та конструктивного і прагматичного співробітництва.

16 років тому, 9 липня 1997 року, на саміті НАТО в Мадриді було підписано основоположний документ відносин нашої держави з Альянсом — Хартія про особливе партнерство. Цим документом зафіксовані двосторонні політичні зобов'язання щодо розвитку «особливого партнерства» та його зміст, а також утворено основний робочий орган — Комісію Україна-НАТО. До речі, саме в зв'язку з цією подією ми вже третій рік поспіль 9 липня відзначаємо в Україні День Євроатлантичного партнерства.

Хотів би наголосити, що, крім нашої держави, статус «особливого партнера» НАТО мають ще тільки дві країни — Грузія та Росія.

Потім був Бухарестський саміт НАТО 2008 року, який зафіксував для нашої держави можливість стати в майбутньому членом Альянсу. Це була, по суті, історична подія, оскільки це рішення дало можливість перейти до співпраці з НАТО на основі Річних національних програм. 21 серпня 2009 року підписано Декларацію про доповнення Хартії про особливе партнерство між Україною та НАТО, згідно з якою був запроваджений тепер уже добре відомий в Україні базовий документ двостороннього співробітництва — Річні національні програми (РНП). Того ж року Україна виконала свою першу РНП з НАТО. Нещодавно Президент України В. Ф. Янукович своїм указом затвердив вже 5-ту РНП України з НАТО — на 2013 рік.

У 2010 році Верховна Рада України законодавчо закріпила позаблоковий статус нашої держави. Після цього, позбувшись зайвих політичних мотивів, нам вдалося не тільки зберегти рівень та динаміку співробітництва, а й розширити сфери взаємодії. Вагомим і помітним результатом ми досягли у військовій та військово-технічній сферах, секторі безпеки та оборони, плануванні на випадок надзвичайних ситуацій, у сферах науки та захисту довкілля.

Хотів би зазначити, що у сфері практичного співробітництва з Альянсом Україна є «флагманом», а досягнення нашої держави стали і продовжують бути прикладом для інших партнерів, який багато хто з них почали наслідувати.

Так, зокрема, Україна реалізує з Альянсом перший та наймасштабніший за всю історію НАТО проект Трастового фонду зі знешкодження надлишків озброєнь, які були успадковані нашою державою з часів СРСР. Зважаючи на успішний досвід такої взаємодії з Україною, Альянс почав застосовувати цю практику і для інших партнерів.

Нещодавно Україна започаткувала з Альянсом найбільший проект у сфері військової освіти, реалізується програма підготовки державних службовців сектору безпеки і оборони України та програма соціальної адаптації і перепідготовки військовослужбовців, звільнених у запас.

Ці приклади охоплюють значний історичний період, який включив у себе багато інших проектів. Ми налаштовані на подальшу інтенсивну взаємодію з Альянсом з урахуванням національних інтересів та потреб регіональної і міжнародної безпеки. Партнерство України з НАТО є нашим спільним внеском в забезпечення безпеки і стабільності в Європі та на Євроатлантичному просторі в цілому. І це має особливе значення для України як європейської позаблокової держави та є свідченням відповідальної зовнішньої політики України.

— Чим співпраця з НАТО відрізняється від співпраці з ООН у військовій сфері? І що тут спільного?

— Насамперед, потрібно відзначити, що ООН є універсальною міжнародною організацією, тому в цьому випадку не йдеться про військове співробітництво. ООН є загальносвітовою політичною структурою, основний орган якої — Рада Безпеки — має статутні повноваження приймати фундаментальні та комплексні рішення щодо будь-яких подій в світі, котрі, зокрема, можуть передбачати проведення військових операцій в будь-якому регіоні. Тому слід пам'ятати, що саме згідно з мандатом ООН проводиться свої військові операції та місії НАТО.

Таким чином, співпраця з Україною у військовій сфері є, швидше, прерогативою Північноатлантичного Альянсу, котрий за роки свого існування набув неку Україна виконала свою першу РНП з НАТО. Нещодавно Президент України В. Ф. Янукович своїм указом затвердив вже 5-ту РНП України з НАТО — на 2013 рік.

У 2010 році Верховна Рада України законодавчо закріпила позаблоковий статус нашої держави. Після цього, позбувшись зайвих політичних мотивів, нам вдалося не тільки зберегти рівень та динаміку співробітництва, а й розширити сфери взаємодії. Вагомим і помітним результатом ми досягли у військовій та військово-технічній сферах, секторі безпеки та оборони, плануванні на випадок надзвичайних ситуацій, у сферах науки та захисту довкілля.

Хотів би зазначити, що у сфері практичного співробітництва з Альянсом Україна є «флагманом», а досягнення нашої держави стали і продовжують бути прикладом для інших партнерів, який багато хто з них почали наслідувати.

ні є єдиною країною-партнером, яка бере участь у всіх, без винятку, операціях та місіях Альянсу). Розвиток відносин між Україною і Альянсом у військовій сфері є більш багатограним та практично сприяє впровадженню кращих військових стандартів провідних країн на шляху професіоналізації наших Збройних Сил, підвищення рівня їх ефективності, боеготовності та взаємосумісності з відповідними силами і засобами країн НАТО. Це передбачає створення компактних, боездатних та мобільних Збройних Сил, які матимуть гнучку систему управління і необхідні оперативні спроможності для реалізації завдань національної безпеки у військовій сфері в умовах сучасних викликів та загроз.

— Який офіційний статус українського контингенту в Косово?

— Багатонаціональні сили НАТО в Косово (КФОР), у складі яких діє український національний контингент, були створені на виконання резолюції РБ ООН №1244 від 1999 р. Зазначеною резолюцією багатонаціональні сили НАТО в Косово уповноважені забезпечувати там безпеку середовище відповідно до глави VII Статуту ООН («Дії стосовно загрози миру, порушень миру та актів агресії»).

Таким чином, звичайно, ця операція є миротворчою, але, використовуючи сучасну термінологію, більш коректно її назвати «міжнародною операцією з підтримання миру та безпеки». Статус сил НАТО в Косово, учасниками яких, до речі, крім України, є і сім інших країн-партнерів НАТО, визначається відповідною військово-технічною угодою.

У цьому зв'язку хотілося б відзначити два основні моменти. Перший — кількісні параметри контингенту КФОР скорочуються, оскільки зменшувати військову присутність дозволяє поліпшення загальної безпекової ситуації у Косово. По-друге, що пов'язано з першим положенням, це є, в тому числі, й результатом діяльності нашого національного контингенту в складі КФОР. Українські військові користуються авторитетом на Балканах, що було, зокрема, в черговий раз підтверджено в ході візиту Президента України В. Ф. Януковича до Сербії, політичне керівництво якої дало високу оцінку діям українських військовослужбовців.

— У продовження теми — який статус українських військовиків у Афганістані?

— Дії Міжнародних сил сприяння безпеці (МССБ) в Ісламській Республіці Афганістан чітко регламентовані низкою відповідних резолюцій РБ ООН та узгоджені з легітимним урядом цієї країни. Зусилля

міжнародної коаліції спрямовані на забезпечення миру й безпеки на території Афганістану та надання допомоги в становленні і розвитку Афганських національних сил безпеки (АНСБ) з метою недопущення повернення цієї країни до притулку світового тероризму та джерела наркотрафіку.

Як відповідальний член світової спільноти Україна також робить власний військовий внесок в операцію Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані під проводом НАТО. При цьому дії українського національного персоналу не обмежуються складом МССБ. Афганське населення також вдячне за медичну допомогу, яку отримувє від наших військових лікарів, що несуть службу у військових госпіталях у провінції Газні та Чагчаран. Це стосується і українських саперів, які роблять місію миротворців та життя місцевих жителів безпечнішим.

— Чи отримує Україна фінансову компенсацію за участь наших військовиків у операціях у Косово та Афганістані?

— Відповідно до принципів участі як самих країн НАТО, так і партнерів у міжнародних операціях Альянсу, витрати на утримання військових контингентів є національною справою.

— Тоді для чого нашої державі потрібна участь у цих операціях на тлі того, що від ООН ми отримуємо гроші за участь у миротворчих операціях?

— Як член ООН Україна робить фінансові внески до регулярного бюджету цієї організації, а також внески для покриття видатків на миротворчі операції у світі. Мир і безпека не належать до категорій, які можна вимірювати грошима. Йдеться про спільну відповідальність і солідарну діяльність усіх країн для створення безпечного та стабільного середовища.

— Взагалі, для чого нам потрібна співпраця з НАТО? Що вона дає Україні?

— Для адекватного реагування на нові виклики безпеки кожна держава, виходячи з власних інтересів, прагне також до зміцнення мережі співробітництва та взаємодії, оскільки в сучасному світі не існує інших шляхів забезпечення власної національної безпеки. Виходячи з цього, Україна продовжує програму реформування власних Збройних Сил, маючи на меті створення мобільних збройних сил, здатних до швидкого розгортання та ефективного виконання завдань. Такі плани передбачають проведення відповідних реформ в оборонній, військовій та безпековій сферах. Це є одним із головних напрямів нашої співпраці з

НАТО. Очевидно, що таке завдання найкраще вирішувати шляхом набуття практичного досвіду під час операцій з підтримання миру під проводом НАТО та пов'язаного з цим досягнення достатнього рівня взаємосумісності військових підрозділів. Саме це й забезпечується під час участі наших військовослужбовців в операціях і місіях під проводом Альянсу та Силах реагування НАТО. Участь у таких заходах є елементом бойової підготовки підрозділів Збройних Сил України.

Слід наголосити, що співпраця з НАТО не обмежується військовою та оборонною сферами. За допомоги НАТО в Україні реалізується програма адаптації військовослужбовців, які звільнюються зі Збройних Сил України, до цивільного життя. За роки існування Проекту перепідготовку пройшли близько 5 тисяч військовослужбовців.

У рамках співпраці НАТО розвивається також взаємодія науковців з України та країн-членів НАТО. Через програму НАТО «Наука заради миру та безпеки» фінансуються наукові дослідження в пріоритетних, з точки зору безпеки, галузях науки та технологій. Наразі українські учені разом із НАТО реалізують такі проекти, як очищення води від важких металів та радіонуклідів, моніторинг і прогнозування повеней в басейні річки Прип'ять, ліквідація нафтохімічного забруднення підземних вод. Не менш важливим є те, що реалізація згаданих проектів з НАТО надала українським вченим та дослідницьким центрам можливість інтегруватися у світовий науковий простір.

— Які спільні військові українсько-натівські навчання проходять? Знову ж таки — чи потрібні вони нам і що вони нам дають?

— Оскільки в НАТО є 28 країн-членів та значна кількість партнерів, слід говорити про військові навчання за участі контингентів кількох країн-членів НАТО. В офіційних документах в Україні використовується поняття «багатонаціональні навчання». Зокрема, Указом Президента України від 28 лютого 2013 року №113/2013 «Про затвердження Плану проведення в рамках військового співробітництва багатонаціональних навчань на території України за участю підрозділів Збройних Сил України та їх участі у багатонаціональних навчаннях поза межами України у 2013 році» затверджено перелік таких навчань. Відповідно до нього цього року загалом проводиться 25 багатонаціональних навчань за участі сил і засобів Збройних Сил України як на території нашої держави — 6 навчань, так і поза її межами — 19 навчань. Серед найбільш масштабних слід відзначити два українсько-американські навчання із залученням підрозділів інших країн НАТО та партнерів: «Сі Бриз-2013» та «Репід Трайдент-2013». До речі, вони розпочалися 9 липня.

Окрім участі в спільних навчаннях, що проводяться «у дусі» партнерства заради миру (ПЗМ) з країнами НАТО, ЗС України беруть активну участь у спільних заходах колективної підготовки з багатьма іншими країнами, насамперед, це традиційно Росія, Білорусь, Казахстан та інші.

Взагалі практичні навчання є найвищою формою бойової підготовки військ. До того ж участь у таких заходах є необхідною передумовою для

сертифікації військових підрозділів для подальшої взаємодії із підрозділами країн-членів НАТО.

— Флагман ВМС України «Гетьман Сагайдачний» восени візьме участь у антипіратській операції. Розкажіть, будь ласка, про це детальніше?

— Як відомо, близько 90% обсягу світових комерційних перевезень здійснюється морськими шляхами, 50% вантажів переміщуються через Індійський океан. Через води Аденської затоки щорічно проходить близько 22 тисяч суден, що робить її важливим шляхом сполучення. Дії піратів поблизу Африканського Рогу, Аденської затоки та Сомалі становлять безпосередню загрозу не тільки комерційним перевезенням, а й гуманітарним місіям світового співтовариства. Але не тільки цим обумовлено наше рішення долучитися до операції під проводом НАТО «Океанський щит», спрямованої на захист від піратів морських суден у цьому регіоні. Ситуація має пряме відношення до України — за певними підрахунками, на міжнародних морських перевезеннях зайнято не менше 10 тисяч українських моряків, наших громадян. Ми маємо прикрий досвід минулих років, пов'язаний із випадками захоплення екіпажів цивільних суден з громадянами України серед членів екіпажу.

Саме з цих мотивів Україна прийняла рішення долучитися до антипіратської операції НАТО «Океанський щит». Наш фрегат «Гетьман Сагайдачний» разом із вертольотом Ка-27 та групою спеціального призначення (оглядовою групою) спільно з кораблем управління ВМС Норвегії, фрегатом ВМС Данії, есмінцем ВМС США, літаком морської патрульної авіації ВМС Данії, підводним човном ВМС Нідерландів розпочне практичну участь в операції у другий половині цього року і пробуде в ній до січня 2014-го. Після цього «Гетьман Сагайдачний» на наступні два місяці перейде до складу морського угруповання ЄС для участі в аналогічній операції під проводом Європейського Союзу, що має назву «Атланта».

— Чи впливає співробітництво України і НАТО на євроінтеграційні прагнення нашої держави?

— Європейський Союз та НАТО мають в своїй основі багато спільного, перш за все це — спільні цінності, такі як демократія, свобода та верховенство права. 22 із 28 країн НАТО є одночасно членами ЄС. Отже, природно, що в Альянсі існує високий інтерес до тих процесів, які відбуваються у внутрішньополітичному житті України, а також до ходу та результатів масштабних внутрішніх реформ у нашій країні.

У НАТО уважно стежать також за прогресом у підписанні Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Безумовно, її підписання на Вільнюському саміті «Східного партнерства» в листопаді цього року матиме позитивний вплив на подальший розвиток нашого політичного діалогу з Північноатлантичним Альянсом.

— Які перспективи співробітництва України і НАТО?

— Ми налаштовані й надалі розвивати конструктивне партнерство з Альянсом за всіма напрямками, що становлять взаємний інтерес. Такий підхід повністю поділяється Альянсом, який вважає нашу державу важливим партнером у зусиллях з підтримання миру та безпеки на євроатлантичному просторі та поза його межами.

— Дякую за цікаву розповідь.

Інтерв'ю провів
Олександр КЛИМЕНКО.
Київ-Брюссель.

Фото автора.

«Різдвяний подаруночок» для Путіна

«Різдвяним подаруночком», про який ніхто не просив, назвав Едварда Сноудена президент Росії Володимир Путін. Відповідальність за ситуацію з колишнім працівником спецслужб США глава Кремля покладає на Вашингтон: мовляв, американська влада фактично заблокувала Сноудена на території Росії. Про це російський президент, передають західні ЗМІ, заявив під час поїздки на острів Гогланд у Фінській затоці, де він пірнав на дно Балтійського моря у глибоководному апараті. «Він на нашу терито-

рію прибув без запрошення. Він не до нас летів, він летів транзитом в інші країни. Але щойно він опинився у повітрі, про це стало відомо, і наші американські партнери, по суті, заблокували його подальший переліт. Вони ж самі перелякали всі інші країни...» — сказав Володимир Путін. Водночас, як інформує РІА «Новости», якщо Сноуден подасть до Федеральної міграційної служби РФ прохання про визнання його біженцем, він зможе вільно пересуватися по Росії на час його розгляду.

ФОТОФАКТ

У Харкові відкрито візовий центр Посольства Італії в Україні. Тут планують видавати до чотирьох сотень віз на місяць для туристичних або бізнесових поїздок.

Фото В'ячеслава МАДІЄВСЬКОГО (Укрінформ).

Схоже, мало що змінилося

На нещодавньому саміті «Великої вісімки», який відбувся в Північній Ірландії, лідери найпотужніших світових держав одним із основних завдань на найближчу перспективу оголосили боротьбу з корупцією та ухилянням від сплати податків. І не лише тому, що негарно, з моральної точки зору, мати «ліві» доходи, приховуючи їх на секретних рахунках в швейцарських банках, або заробляти мільйони на торгівлі державними посадами чи бізнесовими перевагами. В умовах нинішнього економічного застою, з якого дуже повільно виходять західні країни, вкрай важливо боротися з цими суспільними недугами. Адже їх успішне подолання означатиме не лише додаткові сотні, а то й мільярди доларів для «хворих» економік та заморожених соціальних програм, а й дозволить підвищити авторитет можновладців, який останніми роками помітно підупав на тлі постійних корупційних викриттів.

Утім, навряд чи цей авторитет підвищиться найближчим часом. «Голос України» вже повідомляв раніше про звинувачення правоохоронних органів у корупційних діяннях та ухилянні від сплати податків, висунутих проти экс-президента Франції Ніколя Саркозі та дочки іспанського короля принцеси Крістіни. Тим часом, як розслідування проти них тривають, цього місяця європейська громадськість отримала черговий корупційний «сюрприз». Змущений був подати прохання про відставку один із найавторитетніших політиків Європейського союзу, багаторічний прем'єр-міністр Люксембургу Жан-Клод Юнкер. Його звинуватили в тому, що він погано контролював діяльність люксембурзької спецслужби. З'ясувалося: замість того, щоб думати про безпеку країни, спецагенти таємно підслуховували своє безпосереднє начальство, а також активно займалися корупцією. Зокрема,

купували за державний рахунок новенькі авто буцімто для потреб спецслужби і тут же продавали їх самі собі в приватне користування. Або за відповідну винагороду намагалися розшукати 10 мільйонів євро, які вкрали в одного російського олігарха іспанські шахраї. Поки що великий героїзм Люксембургу Анрі роздумує, чи відправляти Жан-Клода Юнкера у відставку та оголошувати нові парламентські вибори. Але порядок в Люксембурзі доведеться наводити в будь-якому випадку. Неймовірно, але факт — корупцією займалися громадяни однієї з найбагатших країн, де зарплата є найвищою у світі! Новий корупційний скандал знову струснув у липні й Іспанію. Цього разу йдеться вже не про члена королівської родини, а про найвищу посадову особу виконавчої влади — прем'єр-міністра Маріано Рахоя. Він водночас є лідером Народної партії, що перебуває при владі. Як ми вже інформували, скандал

почався після того, як колишнього скарбника Народної партії Луїса Барсенаса правоохоронні органи звинуватили у махінаціях із податками, відкритті таємних рахунків в іноземних банках та отриманні мільйонних хабарів від бізнесменів. Причому частина цих грошей нібито йшла на нелегальне фінансування партійної каси, а також виплачувалася таємно керівництву Народної партії, включно з Маріано Рахоем. І це відбувалося в країні, де нині один із найвищих рівнів безробіття серед членів ЄС і де влада запровадила найжорсткіший режим економії з метою виходу з кризи.

Глава уряду тим часом постійно відкидає звинувачення у причетності до корупційних схем і публічно відмежовується від экс-скарбника. Чергового разу він зробив це минулого понеділка на прес-конференції, наголивши, що й «надалі виконуватиме обов'язки, покладені на нього іспанцями». Чи збереже Маріано Рахой свою посаду — вирішувати судовій гілці влади Іспанії, яка вже активно розслі-

дує згадані вище звинувачення.

Хотілося б сказати про інше. Україна скоро вийде на фінішну пряму підготовки до підписання Угоди про асоціацію з ЄС на листопадовому саміті у Вільнюсі. Сподіватимемося, що наші законодавчі й виконавчі гілки влади встигнуть виконати до осені всі необхідні для цього критерії, визначені Європейський союзом. Одним із них є реформування судової системи, спрямоване, зокрема, й на поліпшення боротьби з нашою «вітчизняною» корупцією, якої, на жаль, не бракує.

Водночас хотілося б побажати і нашим європейським партнерам не лише справедливо вимагати від інших, а й самим успішніше боротися з цим суспільним злом. Бо, як бачимо, попри всі зусилля «Великої вісімки» та відповідні заходи в країнах Євросоюзу західна спільнота поки що не може похвалитися великими успіхами у антикорупційній боротьбі. Нині, схоже, в цьому питанні мало що змінилося.

Ігор ІЩЕНКО.

Не працюють банки, зупинилися електрички

Концертом у центрі Афін зустріли вчора грецькі профспілки день страйку в країні, передає «Євроньюз». Під час нього не працювали державні установи, банки, податкові адміністрації. Лікарні надавали лише невідкладну допомогу, зупинилися поїзди та

електрички. Разом із акціями протесту греки також могли послухати концерти на площах Афін. У такий спосіб найбільші профспілки країни висловили свій протест проти проекту закону щодо подальшого скорочення кількості працівників дер-

жавного сектору та бюджетних витрат загалом.

Сьогодні на площі перед грецьким парламентом, який має розглянути непопулярний законопроект, масову акцію протесту проведуть державні службовці.

Масові демонстрації проти рішення суду

Глава Білого дому Барак Обама вкотре закликав американців спокійно осмислити виправдання судом у Флориді члена громадського патруля Джорджа Ціммермана, який вбив чорношкірого підлітка.

Зі свого боку, генеральний прокурор США Ерік Холдер, передає Бі-Бі-Сі, пообіцяв, що федеральна влада продовжить розслідування цього трагічного випадку. Тим часом тривають протести амери-

канців, які не згодні з вердиктом флоридського суду. На цю роботу також заплановані демонстрації перед будівлями федеральних урядових установ у 100 містах Сполучених Штатів.

Африканська чума свиней — біля наших ферм

У Білгородській області Росії, що межує з Україною, зафіксовано спалах африканської чуми свиней. «АЧС виявлено в одному з приватних підсобних господарств регіону. Найімовірніше, в цьому районі буде введено карантин», — заявив прес-секретар Россіль-

госпнагляду Олексій Алексеєнко, повідомляє Укрінформ із посиланням на російські ЗМІ. «Вірус виявлено в регіоні, на який припадає 22% загального обсягу промислового виробництва свинини в Росії», — зазначив голова національної м'ясної асоціації Сергій Юшин.

Україна вже запровадила низку обмежень, пов'язаних зі спалахом захворювання в Росії та Білорусії, — передусім заборонено ввезення білоруської свинини та живих тварин, а з початку липня майже не здійснюється транзит російського зерна через небезпеку перенесення захворювання.

ПЛАНЕТА

Зацікавили американців

Щоб повчитися в українських колег, віце-президент Східного університету Вашингтона Гарі Претт приїхав у Херсон. Тут він провів перемовини про стажування цілої групи студентів свого ВНЗ на базі Херсонського державного університету. Прагматичні американці звернули увагу на нього після того, як кілька випускників ХДУ ще під час навчання створили власні фірми. Їхніми програмами зацікавилися потужні транснаціональні корпорації.

Сьогодні ці невеличкі мобільні фірми є постійними постачальниками до США, Південної Кореї, Західної Європи «найсвіжішого» програмного продукту з логістики, використання електронного медичного обладнання, складних комунікаційних пристроїв. Причому українські програми не тільки дешевші від корейських чи американських, а й простіші та ефективніші. Працівники фірм, які їх постачають, продовжують активне співробітництво зі своєю альма-матер, запрошують херсонських студентів на стажування, допомагають просувати вже власні розробки на ринок. Східний університет Вашингтона і ХДУ підписали меморандум про співпрацю.

Перший проректор Херсонського держуніверситету Олександр Співаковський каже, що рівень підготовки майбутніх програмістів у їхньому вузі вже цілком достатній для стажування за кордоном іще під час навчання. Скажімо, п'ятикурсниця факультету фізики, математики та інформатики Наталії Білогруд надійшло запрошення на 8-місячне стажування з Клагенфуртського університету (Австрія). Для неї там заздалегідь зарезервували місце роботи в перспективному проєкті з розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, гарантувавши щомісячну стипендію у сумі 650 євро.

Ректорат найбільшого державного вузу Херсонщини всіляко захоплює як академічний обмін в цілому, так і участь у подібних програмах окремих студентів. Запозичити найкраще з набутих іноземних вузів і самим одержати досвід просування своїх проєктів на світовому ринку — не лише престижно. Здобутки ВНЗ в цій сфері не менш високо оцінили і в Україні. На міжнародній виставці «Освіта та кар'єра», що відбувалася в Києві навесні нинішнього року, Херсонський державний університет здобув гран-прі у номінації «Інформаційні ІТ-технології у вищому навчальному закладі».

Вибороли нагороди Всесвітньої олімпіади

Одразу дві нагороди на Всесвітній олімпіаді з фізики у Копенгагені вибороли вихованці фізико-технічного ліцею Херсона. Ліцеїсту Володимирі Білошицькому за підсумками тестових завдань журі присудило срібну медаль, а його ровеснику Артему Олійнику дісталася «бронза». Вітаючи переможців, херсонські педагоги зазначають, що ФТЛ заслужено вважається одним із кращих технічних навчальних закладів регіону. І муніципальна влада виділила кошти на придбання нового сучасного обладнання для кабінету фізики, повідомляє управління громадських зв'язків міськради Херсона.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

Поїдуть до Парижа по звання найкращих математиків

Четверо юних математиків із Тернопільщини (це майже половина збірної України, у складі якої 10 осіб) поїдуть на Міжнародний чемпіонат із розв'язання логічних математичних задач, який відбуватиметься у Франції 30—31 серпня.

Хоча в області й немає престижних спеціалізованих закладів, як у великих містах, юні таланти формуються у звичайних школах. Математики з Тернопільщини вже третій рік беруть участь у престижних міжнародних змаганнях. Удруге поїде до Парижа дев'ятикласник із тернопільської загальноосвітньої школи №16 Ярослав Жидик. Компанію йому складуть восьмикласниця цієї ж школи Дарина Шандрук, п'ятикласник із Гусятини Юрко Побережний та президентський стипендіат, переможець багатьох олімпіад не лише з математики, а й із фізики та біології Іван Блашак (Українська гімназія імені Івана Франка, що в Тернополі).

Батьки талановитих дітей мали знайти самі або залучити спонсорів для фінансування поїздки, а це майже 10 тисяч гривень на кожного. На жаль, із цих причин не поїде учень Тернопільського технічного ліцею Андрій Хом'як — срібний призер всеукраїнського рівня Міжнародного чемпіонату.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

ФОТОФАКТ

У канадському Ванкувері відбулося 26-те Пау-вау народу сквам'їш. Під час цього щорічного фестивалю традиційної культури корінних мешканців Північної Америки проводяться танцювальні та пісенні конкурси, змагання із влучності й спритності. Індіанці та канадці разом вшановували древню культуру народу сквам'їш.

Фото Xinhua/Укрінформ.

2013 року прокурорами Рівненщини внесено 195 подань, до відповідальності притягнуто 137 посадових осіб. Поновлено права майже трьох тисяч дітей і відшкодовано їм майже 1,5 мільйона гривень пенсій, стипендій та інших соцвиплат, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*

На Миколаївщині злодій у масці завітав до поштового відділення Первомайська. Розмахуючи ножом, почав вимагати гроші. Та заступниця директора підняла такий крик, що нападник вирішив втекти, прихопивши з собою лише 450 гривень, *передає наш власкор Ірина Нежигай*

Якщо квитки на потяг і можна купити, то за спекулятивною ціною

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Утім, якщо почекати біля кас хвилин 20, то до вас підійде чоловік і запропонує квиток до будь-якого міста, але відповідно — за більшу ціну.

Саме за такою схемою придбала білет до Севастополя жителька Києва Аліна. Дівчина розповідає, що хоча відпочинок планувала давно, конкретні дати дізналася лише днями. Приїхала на вокзал і почула стару пісню касирів про відсутність місць за потрібним напрямком. «Я підходила і в довідкову службу, і до працівників залізниці, і навіть до головного адміністратора, але всі відповідали одне. Раптом якийсь чоловік, представившись Антоном, сказав, що може мені до-

помогти. Проте якщо в касі я могла купити білет за 100 гривень, то тут мені запропонували за 400. Потрібно було лише дати паспортні дані і через 15 хвилин іменний квиток був у мене на руках», — сказала Аліна.

Проблема купівлі квитків, за словами Григорія Спектора, редактора транспортного бюлетеня «Транспрес», виникає не вперше, але розв'язати її ніяк не вдається.

Причин такої ситуації — декілька, зазначає експерт. «По-перше, непрозорість функціонування системи бро-

нування квитків. Якщо простежити, то всі квитки за добу можуть бути уже заброньованими. Але хто їх так швидко скуповує? Спекулянти! І ці люди нічого не бояться, адже закон України не регулює такого бізнесу, їм потрібно лише мати зв'язки серед працівників Укрзалізниці. По-друге, існує теорія, що українська залізниця не дає прибутку і навіть не може покрити власне обслуговування. Якщо це так, то давайте залучати міжнародні інститути, але через закритість і непрозорість залізничного сектора інвестори не можуть довірити свої вклади», — наголошує Г. Спектор.

Натомість Ільдар Газізуллін, директор економічних програм Інституту публічної політики, зазначає, що Укрзалізниця потребує реформи. Суть її, за словами експерта, полягатиме у підвищенні тарифів на квитки залежно від витрат залізниці. Це, на його думку, вирішить питання і з квитками, і з обслуговуванням вагонів, і з закупівлею нових поїздів. Найпершими це відчують пасажирів приміських сполучень, додає І. Газізуллін.

Юлія КІНЗЕРСЬКА.

На знімку: квиткові каси столичного центрального залізничного вокзалу.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

«ГОЛОС УКРАЇНИ» ВИСТУПИВ — ПРОБЛЕМУ ЗНЯТО

Коли ввімкнули світло, у військовому містечку кричали «Ура!» і плескали в долоні

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Ми припускаємо, що ніякої несправності у трансформаторі не було, — каже пан Володимир. — Інакше так швидко її навряд усунули б. У листі з Калинівської міськради нам поставили умову: або збирайте гроші на лічильник, а він коштує 14 тисяч гривень, або міськрада не заперечуватиме проти примусового відключення електрики. Від такої пропозиції громада відмовилася, бо це не наша справа утримувати лінії електропередач. Після цього в будинках погасло світло.

На ультиматум влади мешканці військового містечка відповіли тим само. «Люди довго вагалися, чи вдаватися до

крайнього заходу — перекриття дороги Вінниця—Київ, — каже Майя Вигонюк. — Траса проходить неподалік нашого містечка. Розуміємо, що тим багатьом завдали б зайвих клопотів. Однак терпець увірвався, і громада підготувала попереджувального листа про акцію протесту на автотрасі й зареєструвала його в міськраді...»

— Коли ввімкнули світло, люди кричали «Ура!» і плескали в долоні, як після великої перемоги, — кажуть співрозмовники. За їхніми словами, за той час, поки у квартирах не працювали холодильники, у містечку отруїлися дві особи — 50-річна жінка і школярка молодших класів, яка приїхала в гості до бабусі.

Нагадаємо, ще п'ять років тому, після ліквідації військової частини, обслуговування містечка передали на баланс Калинівської міськради. Однак лінія електропередач дотепер не має свого господаря. Так стверджує міський голова Калинівки Анатолій Шамалюк. Як пояснив пан Шамалюк, міськрада звернулася з листом до підприємства «Вінницяобленерго» з проханням визначити організацію, яка б обслуговувала ЛЕП. За його словами, зробити це мали ще тоді, коли підписували акт про передачу майна на баланс міста. Доводиться виправляти помилки попередників.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ФОТОФАКТ

Під час урочистих зборів, присвячених 90-річчю Сватівського району, заступник голови Луганської облради Юрій Хунов, голова Луганської обласної держадміністрації Володимир Пристюк вручили нагороду директору Сватівського районного народного краєзнавчого музею Леонідові Корольку.

Фото Олексія КОВАЛЬОВА (Укрінформ).

ФОТОФАКТ

У Києві пікетували Службу безпеки України з вимогою дозволити громадянину Російської Федерації, фотографу і дизайнеру видавництва «Темпора» Юрію Барабашу в'їзд до України. Як відомо, у понеділок Барабаша, який повертався в Україну з Росії, зняли з потяга. За його словами, в'їзд до України йому заборонений до 2018 року.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

На полігоні стало гаряче

На Яворівському військовому полігоні, що на Львівщині, 17 липня стартувала активна фаза міжнародних навчань «Репід Трайдент - 2013». Тут військові різних країн демонструють своє вміння діяти злагоджено, врегульовуючи умовний територіальний конфлікт, що виник між двома вигаданими сусідніми державами. Нині військові відпрацьовують проведення миротворчої операції. Загалом у навчаннях беруть участь 1300 військових, при цьому найбільші контингенти надіслали Україна — 600 чоловік, США — 124, також чимало військових прибуло з Молдови. До речі, саме українці, а точніше бійці 80-ї аеромобільної бригади «воюють» не лише в складі багатонаціональних сил, а й на боці супротивника. І хоча бойові завдання виконуються без ексцесів, 20 іноземних військових уже

звернулися по допомогу до медиків. Головна причина — проблеми з акліматизацією.

Олександр СИРЦОВ.

ЦИФРА

Понад 2 млрд. грн. становить роздрібний товарообіг торговельних підприємств і ресторанів Севастополя за перші п'ять місяців 2013 року. Порівняно з аналогічним періодом минулого року він зріс на 14 відсотків. Середньостатистичний севастопольцев за місяць купує товарів і обідає в ресторанах на 1100 гривень.

Микола МАГДИЧ.

У лікарні та дитсадках встановлять кондиціонери

У Кам'янці-Подільському за кошти благодійного фонду «Ми — кам'ячани» закуплять майже три сотні кондиціонерів, які забезпечать комфортне перебування дітей у дитсадку та хворих у лікарняних палатах влітку, під час сезонної спеки.

Акцію започаткували міський голова Михайло Сімашкевич та народний депутат України Володимир Мельниченко. Наразі вже придбано та встановлено тридцять кондиціонерів. Обладнання в дитсадках вмикають тоді, коли діти на прогулянці, отож батькам не варто переїматися, що малеча захворіє від холодного струменя кондиціонованого повітря, запевняють вихователі дошкільних закладів.

Віра ШПИЛЬОВА.

Пластуни проводять свій вишкіл на Чигиринщині

Хлопці віком від дев'яти до чотирнадцяти років на чолі з курінним Володимиром Педьком пішки здолали відстань від колишнього козацького містечка Медведівка до урочища Холодний Яр. Тут пластуни стали табором біля Гайдамацького ставу. Майже місяць триватимуть походи, вивчення історії визвольної боротьби повстанців Чигиринщини.

Лідія
ТИТАРЕНКО.
Фото автора.

Триває капітальний ремонт

Майже тисячу котелень уже підготовлено до зимової роботи в Донецькій області. Це половина із запланованих для ремонту об'єктів. Загалом на підготовку ЖКГ до опалювального сезону вже витрачено понад 138 мільйонів гривень. В області оновлюють житловий фонд, систе-

ми опалення та водно-каналізаційне господарство. Значно заощадити енергоресурси і підвищити коефіцієнт корисної дії агрегатів дає змогу капітальний ремонт котлів: їх модернізовано вже 40 із 78 запланованих.

Триває і ремонт теплових пунктів: підготовлено половину із 269

запланованих. Котельні, що працюють на вугіллі й мазуті, формують запаси: заготовлено понад 25 тисяч тонн твердого і близько 700 тонн рідкого палива. У житлових будинках замінюють або ремонтують системи опалення, гарячого та холодного водопостачання.

Ліна КУЩ.

Врятувалася лише 11-річна дівчинка

В акваторії Бузького лиману перекинувся пластиковий човен. 11-річній дівчинці вдалося врятуватися, її батько та мати втопилися. У вихідний день сім'я відпочивала на воді. Раптово сильний удар хвилі перекинув човен, який майже відразу пішов на дно.

Слідом за ним потонув чоловік. До берега залишалося близько кілометра, трагедія сталася навпроти села Каталине Очаківського району. Жінка, рятуючи доньку, попливла з нею до берега, підштовхувала, допомагала, як могла. Але сама

не впоралася з хвилями і теж втопилася. Дівчинку врятував рибалка, який перебував неподалік. Він почув крики і поспішив на допомогу. Підняв Юлю в човен і доставив на берег. Ірина НЕЖИГАЙ. Миколаївська область.

Повернула державі півсотні гектарів, а вимагає — утричі більше

Площа реально повернутих земель за рішеннями судів становить 51 га на суму майже 1,3 млн. грн. За поданнями вдалося запобігти незаконному «нарізанню» ще 87 га на суму понад сім млн. грн. Крім того, у судах розглядають ще 125 прокурорських позовних заяв, які мають повернути державі більш як 142 га цінних закарпатських земель.

Лише впродовж першого півріччя прокуратурою винесено майже 160 постанов про проведення перевірок, за результатами яких зареєстровано дев'ять кримінальних проваджень, до відповідальності притягнуто майже 70 посадовців органів державної

виконавчої влади і місцевого самоврядування. Серед них — два десятки посадовців органів державного контролю, повідомили «Голосу України» в прес-службі прокуратури Закарпатської області.

За результатами проведеної перевірки прокуратурою до Господарського суду області пред'явлено позовну заяву в інтересах держави в особі облдержадміністрації, Берегівської РДА до Яношівської сільської ради про стягнення втрат сільгоспвиробництва в розмірі майже 1,5 млн. грн. Позов — у провадженні суду.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

Мікроавтобус урізався в бригаду шляховиків

«Форд Транзит», за кермом якого був 47-річний мешканець Миколаєва, врізався в бригаду шляховиків. Вони ремонтували трасу Одеса—Мелітополь—Новоазовськ. Робітника, який потрапив під авто першим, госпіталізовано у важкому стані. Після нього мікроавтобус протаранив трактор ремонтників МТЗ-82, що стояв на узбіччі. Водій мікроавтобуса також у лікарні. В обласному управлінні ДАІ стривожені зростанням кількості

аварій з постраждалими на транзитних трасах, що йдуть у напрямку курортів. Водії зарано починають святкувати відпустку і часто-густо сідають за кермо напідпитку, тож лише протягом останнього тижня патрулі ДАІ зупинили аж 108 машин з п'яними водіями, наголошують у відділі організації дорожнього руху управління ДАІ області.

Вл. інф.
На знімку: наслідки зіткнення з трактором дорожньої бригади. Фото УДАІ Херсонщини.

Тюремний роман закінчився сумно

У Бердичівській виправній колонії №70 скоїв самогубство засуджений, який усього за 10 днів до того був доставлений сюди зі слідчого ізолятора на Тернопільщині. Сталося це, коли до нього на триденне побачення приїхала дружина. Уранці він спробував задушити її рушником. Жінка знепритомніла, а коли прийшла до тями, побачила чоловіка повішеним на трубі. Як з'ясували, для цього він скористався шнурками від кросівок. Потерпілій надали необхідну медичну допомогу. Вона стверджує, що причиною спроби задушити її було те, що під час судового засідання вона не надала свідчень,

які б підтверджували його алібі. З вихідцем з Маріуполя жінка познайомилася заочно, через листування, коли той відбував покарання в місцях позбавлення волі. У нього — ціла колекція злочинів. Як повідомив заступник начальника управління Державної пенітенціарної служби України в Житомирській області Анатолій Бобриньов, у 16-річному віці той убив своїх батьків. Було також убивство, пов'язане зі зґвалтуванням, а ще — скоєння грабежів та розбійних нападів. Загалом на рахунку 46-річного чоловіка було чотири судимості. Олексій КАВУН. Житомирська область.

ФОТОФАКТ

У Богуславі (Київська обл.) заливають фундамент критого льодового спортивного комплексу.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...мітингувальники штурмом узяли Фастівський райвідділ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Як повідомив «Голосу України» з місця події народний депутат від фракції «УДАР» Сергій Каплін, через міліцейський кордон безперешкодно пройшов лише він, а журналісти, громадські активісти та потерпілі від свавілля правоохоронців залишилися на вулиці. «Разом із представниками ЗМІ та громадськості ми хотіли перевірити інформацію про тортури в міліції та оглянути будівлю. Люди розповідають, що тут над затриманими знущаються, їх б'ють, душать, на голови надягають пакети і так вибивають свідчення. Поряд зі мною уманьчанин Богдан Хмельницький, якого кілька років тому затримали у Фастові. У камері тимчасового утримання, де підозрюваного можна зачинити на десять днів, він провів понад два роки. Богдан розповідає страшні історії про те, як його катували й принижували.

Є й інші жертви тортур та свідки безчинств. Вони разом з іншими протестувальниками прорвалися через міліцейський кордон. Наразі в приміщенні райвідділу майже 30 осіб, з нами — журналісти, кілька телекамер, є депутати Фастівської міської та районної рад. Керівництво РВВС пересувається приміщенням дозволяє лише мені, народному депутату. Але ми вимагаємо, щоб пропустили всіх, щоб було знято на камери й фотоапарати все, що ми тут побачимо».

Учасники акції, як зазначив Сергій Каплін, вимагають не лише звільнення міністра Захарченка і переатестації правоохоронних органів, а й звільнення та притягнення до відповідальності усіх міліціонерів, причетних до злочинів. «Ще одна вимога — зупинити у Фастові торгівлю наркотиками під прикриттям людей у погонах», — каже народний депутат.

Сергій Каплін також повідомив, що під час мітингу його учасники затримали невідомого чоловіка, який вів відеоспостереження. «Ця людина навіть на вимогу начальника міліції не відрекла рекомендувала. Спочатку невідомий сказав, що він журналіст, але жодного посвідчення в нього не було. У райвідділі я написав заяву про скоєння правопорушення, особу невідомого встановлюють». Тим часом на момент, коли верстастався номер, до Фастова прибуло керівництво Київського обласного управління міліції. У прес-службі цього відомства нам заявили, що всі акції протесту мають відбуватися в рамках чинного законодавства, тож вони закликають учасників владівської ходи не піддаватися на провокації і зберігати спокій.

Світлана ЧОРНА.

...міліція просить не пересмикувати факти

Уже певний час на місцевих інтернет-сайтах Івано-Франківщини обговорюється інформація про неправомірні дії працівників міліції Івано-Франківського УМВС щодо нещодавно затриманого громадянина О.Г. Щоб спростувати повідомлення, які дискредитують роботу прикарпатської міліції, начальник управління МВС в області Олег Сало скликав прес-конференцію.

Генерал-майор повідомив, що деякі особи, щоб уникнути кримінальної відповідальності, спекулюють на резонансних владівських подіях. Щодо затриманого О.Г., то він, за словами правоохоронця, вже певний час був у складі організованого злочинного угруповання, що спеціалізувалася на квартирних крадіжках на території Івано-Франківської та Львівської областей. Злочинці вчинили 17 пограбувань із проникненням до помешкань громадян.

У січні поточного року працівниками карного розшуку було отримано інформацію про діяльність угруповання і вже в червні зловмисників затримали. Під час обшуків за місцем їх проживання були виявлені речові докази. Наразі матеріали кримінального провадження направлені до суду.

Також Олег Сало повідомив журналістам деякі подробиці з життя затриманого О.Г. Виявляється, чоловіка вже неодноразово притягували до кримінальної відповідальності, зокрема, «за задоволення статевих пристрасі неприродним шляхом, злісну непокору співробітникам установи виконання покарань, грабжі та зберігання наркотиків».

Щодо неправомірних дій міліції і повідомлень про побиття О.Г., то було зазначено, що медики відразу оглянули затриманих, коли їх доставили до слідчого ізолятора, і не виявили у них жодних тілесних ушкоджень, про що свідчать і матеріали відеоспостереження, яким обладнані усі приміщення, де проводяться допити.

Галина БРУХАЛЬ.

У Києва — унікальне довкілля: острови, у тому числі Долобецький і Венеціанський, розташовані в географічному центрі міста, площею приблизно 2500 га. Вони є частиною грандіозного водно-паркового «діаметра» столиці довжиною 20 км —

МИ ПРО ЦЕ ПИСАЛИ

У «Голосі України» 11 червня надрукована кореспонденція «Чому зухвало знищують київський Гідропарк, або Чи така вже безсила Дніпровська екологічна прокуратура?» про самовільну забудову парку культури та відпочинку «Гідропарк», що входить до заповідної зони «Дніпровські острови». Її передували ще кілька критичних і проблемних статей, опублікованих на шпальтах нашого видання упродовж кількох останніх років. Однак редакція і читачі марно очікували від київської влади відповідної реакції. Не дуже ефективним виявилось і втручання недавно організованої Дніпровської екологічної прокуратури. Саме про це йшлося і в останній статті, на яку редакція одержала відповідь. Пропонуємо її читачам.

Головному редактору газети
«Голос України» Горлову А. Ф.

Шановний Анатолію Федоровичу!

11 червня на шпальтах газети Верховної Ради України «Голос України» опубліковано статтю «Чому нахабно знищують київський Гідропарк, або Чи така вже безсилна Дніпровська екологічна прокуратура?», в якій висвітлені відповіді київського міжрайонного екологічного прокурора на інформаційний запит видання. Зважаючи на те, що стаття стосується діяльності Дніпровської екологічної прокуратури, прошу вас розмістити підготовлений нами матеріал щодо проведених Київською міжрайонною екологічною прокуратурою перевірок додержання вимог земельного та водного законодавства на території островів Венеціанський і Долобецький.

Дніпровські острови — улюблене місце відпочинку киян улітку. Зворотним боком їх популярності є антропогенне навантаження, особливо відчутне на островах Венеціанському та Долобецькому, де розташований парк культури та відпочинку «Гідропарк».

Упродовж 1990—2000-х років на Дніпровських островах з'явилося безліч нових об'єктів, МАФів тощо. Освоєння цієї території здійснювалось хаотично та безконтрольно. Тому Дніпровська екологічна прокуратура взялася до перевірки додержання законодавства при використанні земель на островах Києва.

І хоч 2004 року Київрада ухвалила рішення про утворення ландшафтного парку «Дніпровські острови», проте реальних заходів щодо встановлення цього юридичного статусу та забезпечення його функціонування не вжито. Гостро стоїть потреба в розробці єдиної концепції розвитку Дніпровських островів, у тому числі Венеціанського та Долобецького, що їх, разом з іншими великими островами включено до складу регіонального ландшафтного парку «Дніпровські

Самобудам не місце

Типова картинка Гідропарку...

острови». Тобто вони є територією природно-заповідного фонду.

Зрозуміло, що таке популярне місце відпочинку мешканців міста, як Гідро-

парк, не може не розвиватись. Але розвиток має відбуватися продумано, з урахуванням усіх природоохоронних вимог. Використання територій природно-

заповідного фонду, насамперед регіональних ландшафтних парків, передбачає певне зонування, створення, в тому числі, господарських зон та зон стаціонарної рекреації (якою фактично є територія Гід-

А не буде болісно пізно, панове прокурори?

Від редакції. Цього разу ми ще не встигли надіслати статтю «Чому зухвало знищують київський Гідропарк, або Чи така вже безсила Дніпровська екологічна прокуратура?» на розгляд, як одержали відповідь з цієї установи. Читач вочевидь уже помітив, що чи не в половині її нам повідомляють, про що, власне, у матеріалі щодо ситуації в Гідропарку йшлося.

Наприклад, про проблему варварських і скандальних самозахоплень Долобецького та Венеціанського островів жадібними до наживи підприємцями, а точніше — можновладцями, котрі заховалися за підставними особами. Прокуратура повідомила нам також велику «новину» про те, що ці території, які входять до ландшафтного парку «Дніпровські острови», належать до природно-заповідного фонду й потребують негайного втручання і захисту влади. Але чи не найбільше пани прокурори «подивували» нас тим, що Гідропарк — це «проблема бездіяльності місцевої влади та органів контролю». Але ж бо саме про це і йшлося у публікаціях газети!

А Гідропарк продовжують по-варварськи зни-

щувати. Тож редакція зверталася до Дніпровської екологічної прокуратури з вимогою вжити відповідних заходів. А також чекала відповіді й на конкретні запитання.

Зокрема, на якій підставі відхоплено та відгороджено парканом шматок пляжу «Молодіжний» під розважальний заклад «Бора-Бора», а до нього споруджено причал? Так само, як і розташування поряд приміщень Федерації пляжного волейболу — теж за парканом з охоронцями. І причалу, що майже до середини перегородив Венеціанську протоку. І що за плавзасіб-ресторан пришвартовано за горезвісною вже «Баккарою»? Та багато іншого («Голос України», 11 червня).

Ішлося також про те, що неподалік станції мет-

ро «Лівобережна» на набережній Дніпра вже обнесено металевію сіткою чималу територію з причалом для катерів, до якої закрито доступ громадян. На ній розташована споруда невідомого призначення, паркувальний майданчик для автомобілів та пристрої, очевидно, для транспортування плавзасобів (на знімку). Щодо цього редакція ще й окремо просила прокуратуру надати довідку вже після надрукування статті. Якщо вірити екологічній прокуратурі, то те, що на знімку, є... парковою зоною та спортивним майданчиком!

Але, мабуть, годі вже. Очевидно, і, на жаль (чи на біду?), що межі впливу Дніпровської екологічної прокуратури не поширюються далі знесення халабуд — так званих МАФів. Про що пани прокурори й повідомили у відповіді на критичну статтю: «Вирішувати проблему самовільно збудованих об'єктів та споруд на Дніпровських островах шляхом їх тотального демонтажу

нині вже надто пізно». Отакої! У такому разі постає запитання: «То все-таки Дніпровська екологічна прокуратура безсила?».

І насамкінець. Відповідь головному редактору «Голосу України» надійшла від прес-секретаря Дніпровського екологічного прокурора Тетяни Тихончик. Редакція не відкидає важливої ролі нашої колеги у такій справі, як розв'язання проблем заповідного ландшафтного парку «Дніпровські острови».

Але «Голос України» хоче знати: викладена у листі позиція є позицією Дніпровської екологічної прокуратури чи тільки її прес-секретаря? Чи, можливо, прес-секретар і є очільником Дніпровської екологічної прокуратури?

Відповідь і на це запитання, і на порушені в газетних публікаціях проблеми щодо «Дніпровських островів» просимо дати Генерального прокурора України.

Фото Андрія
НЕСТЕРЕНКА.

ДОВІДКА

Про вивчення стану законності при використанні та забудові земельної ділянки між вул. Раїси Окіпної та Броварським проспектом (набережна Дніпра неподалік станції метро «Лівобережна») ТОВ «Д. І. А. Девелопмент» у Дніпровському районі Києва

Рішенням Київради від 01.10.2007 затверджено проект землеустрою та передано в оренду ТОВ «Д. І. А. Девелопмент» земельну ділянку площею 2,38 га (у тому числі — в межах прибережних захисних смуг площею 2,03 га та червоної лінії площею 1,40 га) для благоустрою території з облаштуванням паркової території, спортивного майданчика та причалу з човновою станцією). 26.03.2008 Київрада та ТОВ «Д. І. А. Девелопмент» уклали угоду про оренду земельних ділянок площею — 0,96 га, а 24.06.2008 — 1,4156 га на 5 років. Термін дії договорів оренди вичерпано. За попередньою інформацією, рішення про продовження (поновлення) їх дії Київрада не ухвалювала.

Встановлено, що в листопаді 2012 ТОВ «Д. І. А. Девелопмент» в інспекції ДАБК у Києві зареєструвало декларацію про початок робіт із благоустрою території, з облаштуванням тут паркової зони, спортивного майданчика та причалу з човною станцією. Згідно з даними Єдиної системи дозвільних документів інспекції ДАБК України в подальшому та інспекції ДАБК у Києві зазначеним суб'єктом господарювання зареєстровано декларацію про готовність до експлуатації першої черги цього об'єкта.

Відповідно до законодавства договір оренди припиняється у разі закінчення строку, на який він був укладений, а орендар (ТОВ «Д. І. А. Девелопмент») зобов'язаний після цього повернути орендодавцю (Київраді) земельні ділянки у стані, не гіршому від того, в якому одержав її в оренду. Дніпровська екологічна прокуратура доручила Київському міжрайонному екологічному прокурору перевірити додержання ТОВ «Д. І. А. Девелопмент» вимог земельного та містобудівного законодавства при їх використанні.

Зважаючи на можливе несвоєчасне повернення земельних ділянок у власність територіальної громади, а також з метою юридичної фіксації факту їх використання ТОВ «Д. І. А. Девелопмент», Київський міжрайонний екологічний прокурор спрямував вимогу про проведення перевірки до Державної інспекції сільського господарства у Києві, а також запит щодо підстав користування цими земельними ділянками до Департаменту земельних ресурсів КМДА. Після надходження інформації від органів влади буде вирішено питання щодо необхідності вжиття заходів прокурорського реагування.

З метою вивчення законності будівельних робіт, які здійснювалися на території прибережної захисної смуги Дніпра, до інспекції ДАБК спрямовано вимогу про надання копій дозвільних документів на будівництво. Також вивчається, чи зареєстровані майнові права на об'єкти нерухомості, розташовані тут, за ТОВ «Д. І. А. Девелопмент».

Дніпровська екологічна прокуратура.

Десятиліттями проблемою Гідропарку комплексно ніхто не займався

широкої смуги озеленоного простору, яка пронизує увесь мегаполіс уздовж Дніпра, і спроможна значно поліпшити його мікроклімат і довкілля загалом. Це — майже єдине природне утворення такого масштабу серед світових столиць

в Гідропарку

ропарку). Воно має бути чітким обумовлене з подальшим забезпеченням його додержання. Залишається нерозв'язаним питання винесення меж територій ландшафтного парку в натуру. Відсутність проекту відводу території об'єкта природно-заповідного фонду істотно ускладнює роботу органів державної влади та балансоутримувачів території щодо встановлення на ній особливого режиму користування. Тож можна сказати, що парк існує лише де-факто, а не де-юре. Тільки після втручання Дніпровської екологічної прокуратури з вимогою завершити роботи щодо створення регіонально-ландшафтного парку було укладено договір та виділено кошти на розробку проекту землеустрою. **Розв'язувати проблему самовільно збудованих об'єктів та спо-**

руд на Дніпровських островах шляхом їх тотального демонтажу нині вже надто пізно. Частина їх є МАФами лише на папері, а насправді власники «закріпилися» на заповідній землі у капітальних спорудах. За роки хаотичного освоєння Гідропарку на деякі з них навіть оформлено право власності. Однак не завжди можливо усунути порушення шляхом звичайного демонтажу. В окремих випадках для звільнення ділянки необхідне судове рішення. Проте цей процес дуже тривалий, справа може перебувати в судах роками. Безперечно, мають місце і факти, коли незаконно споруджені будівлі узаконюються рішенням суду. Захаращення Гідропарку нелегальними МАФами та капітальними спорудами — це не лише проблема окремих підприємців, які порушили закон. Це — проблема бездіяльності

місцевої влади та органів контролю. Десятиліттями проблемою Гідропарку комплексно ніхто не займався, вона просто тонула серед інших проблем міста. Жоден із численних органів контролю не зміг чітко відповісти співробітникам прокуратури, яка кількість осіб здійснює діяльність на його території, на яких підставах та відколи? Наприклад, Державною інспекцією сільського господарства в Києві не проведено бодай десять перевірок у Гідропарку. За рік роботи Дніпровської екологічної прокуратури вдалося удвічі зменшити кількість МАФів, розташованих на території Гідропарку. У травні до КМДА внесено подання з вимогою продовжити роботи з демонтажу незаконно встановлених споруд. Протягом місяця працівниками прокуратури разом з відділом благоустрою Дніпровської районної у Києві держадміністрації перевірено понад 20 суб'єктів підприємства, що займа-

ють земельні ділянки тимчасовими спорудами та літніми майданчиками. За результатами перевірки складено 8 протоколів про адміністративні правопорушення у сфері благоустрою та надано два приписи. Порушено питання щодо знесення 10 таких об'єктів. Крім того, під час проведення перевірки у двох закладах громадського харчування виявлено порушення санітарно-епідеміологічних норм. Дніпровською екологічною прокуратурою заявлено 6 позовів щодо звільнення самовільно зайнятих земельних ділянок Гідропарку площею понад 4 га, здійснено чотири вступу у судові справи за позовами інших осіб. У комунальну власність повернуто 2,1 га земель, вартість яких становить майже 70 млн. грн. Наприклад, у травні на виконання рішення суду звільнено земельну ділянку вартістю майже 7 млн. грн. та демонтовано заклад громадського харчування. Київською міськрайоною екологічною проку-

ратурою 14 червня заявлено позови до ПП «Оліві» та ПП «Бузочок» про звільнення самовільно зайнятих земельних ділянок та приведення їх у попередній стан. У ході прокурорської перевірки встановлено, що на цих ділянках збудовано капітальні споруди, що використовуються як заклади громадського харчування. Водночас документи про введення зазначених будівель в експлуатацію Державною інспекцією архітектурно-будівельного контролю не надавалися, технічні паспорти на споруди у власників відсутні, земельні ділянки в оренду чи користування не відводилися. Питання дотримання вимог чинного законодавства при використанні земель Дніпровських островів залишається одним з головних пріоритетів у діяльності Дніпровської екологічної прокуратури. Роботу в цьому напрямі буде продовжено. **Тетяна ТИХОНЧИК, прес-секретар Дніпровської екологічної прокурора. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.**

І нехай сам порушник доводить, що діяв законно!

КОМЕНТАР ЮРИСТА

Найперше, що спадає на думку після прочитання листа Дніпровської екологічної прокуратури: розраховувати на встановлення законності в питанні самобудів у Гідропарку марно. А як ще можна зрозуміти пояснення, що «...вирішувати проблему самовільно збудованих об'єктів (...) шляхом їх тотального демонтажу зараз уже надто пізно», оскільки «...власники «закріпилися» на заповідній землі у капітальних спорудах»? Це означає, що не лише ті, хто незаконно захоплював чужу землю, можуть зітхнути з полегшенням, бо чіпати їх ніхто (принаймні прокуратура) й наміру не має. А й будь-хто може обирати собі «шматочок» до смаку та не надто перейматися, що він йому не належить. Головне — швидко залити бетонний фундамент, після чого можете вважати, що «закріпилися». Адже у

вас «капітальна споруда», то навіть прокуратура безсила буде у вас її відібрати. Та чи справді таким безпорадним є цей орган? Щоб розібратися, звернемося до Закону «Про прокуратуру». **Стаття 6 — органи прокуратури вживають заходів до усунення порушень закону, від кого б вони не виходили, поновлення порушених прав і притягнення у встановленому законом порядку до відповідальності осіб, які допустили ці порушення.** Будівництво у прибережних захисних зонах уздовж річок, навколо водойм та на островах заборонено Земельним та Водним кодексами. Це означає, що прокуратура не має права заплющувати на це очі та домагатися усунення таких порушень. **Стаття 8 — законні вимоги прокурора є обов'язковими для всіх органів, підприємств, установ, організацій, посадових осіб та громадян і виконуються невідкладно або у передбачені законом чи визначені прокурором строки.** Це озна-

чає, що прокуратурі не обов'язково звертатися до суду, щоб той підтвердив законність його вимог. Є порушення закону — значить прокуратура може винести подання та вимагати усунення порушень (знесення незаконно зведеної споруди, звільнення самовільно захопленої землі тощо). Подання ігнорується? На це теж дає відповідь закон. **Стаття 23 — у разі відхилення подання, прокурор може звернутися до суду та зобов'язати порушників знести незаконно зведені споруди.** Зверніть увагу, що прокурор може звернутися до суду, і саме «може», а не «зобов'язаний». А це означає, що можна обрати й інший шлях встановлення законності: спрямувати бульдозери в місце нахабного нехтування. І потім нехай вже сам порушник звертається до суду і доводить, що будував законно. Якщо прокуратура боїться брати на себе таку відповідальність, можна таки звернутися до суду, а отримавши

судове рішення, проконтролювати, щоб воно було виконано у встановлений законом двомісячний термін. У Дніпровській екологічній прокуратурі бідкаються, що боротися з порушниками складно, оскільки на деякі незаконні споруди «...навіть оформлено право власності». Що ж, у такому разі потрібно розібратися, від кого виходило це незаконне рішення про визнання права власності. Якщо від чиновника — скасувати його через суд та внести подання про притягнення такого чиновника до дисциплінарної відповідальності. Якщо право власності встановлено судовим рішенням, не опускаючи руки — процесуальний закон дає право переглянути рішення за нововиявленими обставинами. Підставою може бути, скажімо, експертний висновок про збиток до в к л ю ,

якого завдає збудована споруда. Врешті, такий процесуальний «хід» до снаги навіть звичайному адвокату, не те що державному органу з цілим арсеналом повноважень та важелів впливу. І насамкінець **стаття 20 — прокурор має право починати досудове розслідування.** Савалія, що відбувається у Гідропарку, є не лише порушенням закону, а й злочином, передбаченим статтею 382 Кримінального кодексу України (самоправство). За нього встановлено максимальне покарання у вигляді арешту до трьох місяців. За умови порушення кримінальної справи самовільні забудовники навряд чи почувалися б так привільно, та не були б переконані, наче можуть ігнорувати і закон, і прокуратуру...

Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ, завідувач юридичного відділу «Голосу України», кандидат юридичних наук.

Те, що у воді не тоне, або Золотий телець править бал

ІЗ РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Прочитала матеріал про Гідропарк. Те, що з ним коять, обурює до краю! Але найстрашніше, що київська влада удає, начебто там нічого особливого не відбувається. Поділюся власним досвідом. Якось відпочивали в парку, я плавала в районі дитячого пляжу. Вітер задував хвилю із Дніпра в затоку. Зненацька помітила у воді потоки «того, що не тоне», які несло з боку плавучих точок громадського харчування, що стоять на приколі (на знімку). Всі, хто був у воді, почали вискакувати на берег. Того само вечора зателефонувала на «гарячий» номер КМДА в кол-центр і висловила обурення санітарним станом води, відсутністю контролю за викидами з дебаркадерів. І вже глибокої осені одержала листа-відписку — ні про що. Відтоді у Гідропарк ані ногою! Висновок один: нас різними способами виживають із традиційного місця відпочинку киян. Золотий телець править бал!

Інна. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Для столичної влади краще з «Водка-лендом»?

Спочатку — кілька цитат з інтернет-видання «Ландшафтна архітектура»: «Величезну популярність у киян має Гідропарк, який охоплює територію Труханового, Венеціанського та Долобецького островів площею понад 800 га. У літні дні тут відпочиває до 200 тис. осіб, які буквально за лічені хвилини дістаються сюди із центру міста». «Незважаючи на численні споруди, що з'явилися останнім часом, архіпелаг зберігає природний характер краєвиду, де переважають звична для річкової заплави рослинність, піщані мілини, затоки, вузькі протоки, луки. Прикрашає Гідропарк чудова панорама високого правого берега з ансамблями Києво-Печерської лаври, Видубицького монастиря, Володимирської гіркою». «Формування протяжних, розміром у десятки кілометрів, паркових систем із широким використанням води стає примітним явищем у сучасному містобудуванні. Як правило, в гідропарках зорганізується ціла система водойм із диференціацією їх за родом занять і відпочинку (**купання, спокійний відпочинок, риболовля тощо. — Підкреслено ред.**)). Наводячи приклади використання таких територій у світі, фахівці розповідають, як слід вирішувати архітектурно-містечкі, інженерні, біологічні й гігієнічні завдання створення комфортного довкілля. Тут саме час сказати: «Ох...» Адже в інших країнах, щоб облаштувати такий комфорт, гідропарки створюються навіть штучно! А кияни воістину Божий дар перетворили на отруєну нечистотами територію з «наливайками», встановивши біля берегів величезні палубні готелі, які не мають систем очищення і скидають відходи в місця, де люди купаються. Тут відсутня централізована каналізація, а вигрібні ями перетворилися на смердючі джерела інфекції. Кабінки ж біотуалетів встановлено швидше про людське око, ніж для використання за призначенням. Вода туди не подається через малі потужності електромережі. Як, утім, і питна. З іншого боку, які тільки проєкти облаштування Гідропарку не створювали! На щастя, вони канули в Лету, адже їхнє завдання було одне: забудувати! Тепер нова ідея — створити тут місто спорту. Здавалося б, слава Богу, адже й досі сюди приходили любителі поганяти футбольний м'яч, пограти у волейбол. Але... Незадовго до Євро-2012 спритні підприємці вирішили цю справу «облагородити»: побудували майданчики — для пляжного волейболу, баскетболу, футболу, щоправда, обнесли їх височенними парканами-сітками з хвртками, що замикаються. Для більшої ваги на відкритті витягли голову КМДА Олександра Попова. Навіть білборд установили: побудовано під його патронатом. Тепер заняття тут спортом платні: година гри тільки для командного любителя становить 200 грн. Окрема тема — алкоголь і пиво, що течуть рікою, через що Гідропарк уже називають «Водкою-лендом». А також різні «клуби», в яких шукають пригод любителі дешевих розваг і послуг дівчат-продавчинь, котрі вдень торгують у прилеглих МАФах. Особливою нахабністю відзначився пляжний нічний клуб «Бора-Бора», що захопив істотну частину пляжу «Молодіжний». «Голос України» уже вкотре звертає увагу й київської влади, й правоохоронних органів на неподобства, що кояться в Гідропарку. Але, схоже, така ситуація їх влаштовує. Як чомусь і тих, хто повинен би постати на його захист — «зелених» і екологічні громадські організації. Чи ніхто з них навіть поняття не має про ландшафтну архітектуру, особливо популярну в інших країнах, де чудово розуміють значення збереження довкілля для величезних мегаполісів? **Валентина ПИСАНСЬКА (pysanska@golos.com.ua).**

На Волині — чорничні жнива

У лісах Волині цими днями незвично людно. І не дивно, адже у розпалі сезон збирання чорниць. Вродила цілюща ягода цього літа дуже добре. Тож мешканці поліських сіл мають змогу зміцнити сімейні бюджети. Дехто виходить на «тихе полювання» цілими сім'ями.

В одній ягоді — неабияка аптека

Лише раз у житті зібрав у лісі цебро чорниць. Але і цього вистачило, щоб назавжди запам'ятати, яка це важка і марудна праця. А комарі, які зграями вилітають з ягідників, а обмазане роздушеними чорницями обличчя, мусиш же оборонятися від кусючих комах... Тож коли в обласному управлінні лісового і мисливського господарства запропонували поїзду на чорничники, одразу погодився. Треба ж віддати належне людям, які збирають цілющі ягоди.

На чорничнику ми зустріли гурт жінок із села Прилісне. Моя співрозмовниця Валентина Перванчук працює вчителем математики у місцевій школі, спеціаліст вищої категорії.

— На відміну від багатьох збираю ягоди одразу двома руками, — не без гордості розповідає жінка. — Оцю півторалітрову баночку, яка у мене прив'язана до пояса, наповнюю хвилин за тридцять. За день можу назбирати 27—30 літрів. До цієї нелегкої роботи звична.

ДОВІДКОВО

Згідно з рішенням облради і розпорядженням Голови облдержадміністрації в 2013 році встановлено такі ліміти заготівлі лісових ресурсів (для підприємств): чорниці — 4873 тонни, журавлини — 500, ожини — 263, брусниці — 100, білих грибів — 783, грибів лисичок — 679 тонн. Заготівля проводиться за спеціальними дозволами — лісовими квитками. Кошти від їх продажу надходять у бюджети сільських рад.

Вперше мені купили трилітрового кошичка, коли мала лише п'ять років. Назбираю бувало ягід, а нести не можу, не вистаєє сил. З тієї пори кожного літа вирушаю з жінками в ліс. Питаєте чи вигідна ця робота? Як вам сказати? За кілограм ягід, а це більше як літр, заготівельники на початку сезону платили 11 гривень, тепер — 17.

Такий чепуренький «Лісовичок» працює біля села Гарезджа.

Скільки ж то разів потрібно поклонитися, щоб назбирати їх. Кілограм черешень, наприклад, коштує до 30 гривень. А чорниця дешево ціниться, хоч за корисністю вона перевищує багато ягід. На базар їх ніколи не вожу. Бізнесмени як почули, що ягід багато, то одразу ціну скинули.

Від жінки дізнаємося, як використовує вона цю смачну ягоду.

— Наперед сушимо, —

Начальник консервного цеху Галина Зінич знає, як дати лад лісовим дарам.

охоче ділиться своїм досвідом Валентина Перванчук. — Більше вітамінів так зберігається. Якщо в дитинки, наприклад, шлуночок захворів, то кращих ліків, як кисіль чи компот з цих ягід не

Традиційно свіжі чорниці продають на міні-базарчику в селі Розничі.

Гребінка — знаряддя шкідливе

Жінки, з якими розмовляли, збирають ягоди вручну. Це не шкодить чорничникам. Ягоди на них будуть і наступного року. Проте є й такі, що намагаючись якомога більше заробити і використовувати спеціальні гребінці.

— Там такі металічні прутки, які разом з ягодами обривають і листки, — зауважує головний лісничий Маневицького держлісгоспу Анатолій Ішик. — Після того, як збрали гребінкою, залишаються тільки стебла без листя, без нічого, пошкоджується і кора.

У спекотну погоду ті пошкоджені місця пересихають, чорничник відмирає. Тож наступного року врожаю там вже не буде.

У лісгоспі створили групи, які перевіряють місця збирання ягід. У кого знаходять гребінки, забирають, а їх власників штрафують. Як правило, це приїжджі, бо в місцевих збирачів переважає здоровий глузд. Чинити так, це все одно, що рубати гілку, на якій сидиш. Ягідники відновлюються поволі, в молодих лісах чорниця взагалі не росте. Полюбляє вона ті бори, яким вже років 60—80. Шкодять чорниці і суцільні рубки лісу. Ягід на таких величезних галлявинах вже не буде.

Бувають на ягідниках і конфлікти. Один із них трапився кілька років то-

му поблизу села Замостя, цього ж таки Маневицького району. А причиною стало те, що в їх ліс прибули люди із сусіднього району, щоб накопити чорничник. Виявляється, листя і самі стебла чорниць теж є цінною лікарською сировиною. Діз-

ху Галина Зінич. — Варення доводимо до кипіння, покипить хвилин 20—30, вимикаємо, охолоджуємо і так повторюємо 3—4 рази. Попит на нашу продукцію великий. Продаємо її не лише в Україні, а й відправляємо на експорт.

совичок», що в приміському селі Гарезджа, розташованому перед Луцьком на шосе Рівне — Луцьк. Ще два такі магазини волинські лісівники створили на рекреаційних пунктах поблизу сіл Копачівка Рожищенського району (шосе Луцьк —

Валентина Перванчук додому повернеться з повними кошиками.

навшись про це, селяни Замостя не пустили в ліс непрошених гостей з косами. На щастя, до бійки не дійшло. Але ягідники люди вберегли.

Цех, де роблять смакоту

Волинська область єдина, яка зберегла в лісгоспах консервні цехи. Один з найпотужніших працює в Маневичах. Нині там у розпалі сезон переробки чорниці.

— Кожну ягідку треба перебрати, відкинути листя, зелені чорниці, — розповідає начальник цеху

Один з центрів реалізації «Лісовичок» ми побачили поблизу Маневицького лісництва, що одразу на в'їзді в райцентр з боку Луцька. Асортимент продукції досить широкий. У невеличких 400-грамових баночках варення з журавлини, ожини, чорниці, брусниці, у літрових пляшках і трилітрових банках різноманітні соки, лише березового з десяток назв (настояні на м'яті, купажовані).

Продають таку ж продукцію і навіть у ширшому асортименті в спеціалізованому магазині «Лі-

Ковель) і міста Любомля (шосе Київ — Варшава).

Свіжі ж лісові ягоди і гриби можна придбати на невеличких базарчиках вздовж доріг. Біля одного з них, що біля села Розничі Маневицького району, ми зупинилися, аби дізнатися, як іде торгівля. За літрову баночку чорниці просять п'ятнадцять гривень, за склянку — три. Беруть і відрами, особливо воді з інших областей. Бо не всюди, як на Волині, росте ця чудова ягода, яка за корисністю стоїть в числі перших.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

А ТИМ ЧАСОМ

Негода стримує

Жнива на Тернопільщині, щойно розпочавшись, зупинилися через інтенсивні дощі. Негода відкорегувала не лише терміни збирання зернових, а й вплине на їх врожайність. Принаймні озимого ячменю збирають з гектара на 2 центнери менше, ніж торік. Поки що ранні зернові обмолотили лише на п'ятьох тисячах гектарів, рідко — на чотирьох. Фахівці прогнозують, що цьогорічний врожай зернових на Тернопільщині буде нижчим, ніж торік: планують зібрати 1,9 мільйона замість минулорічних 2,2, що були для області рекордними. Техніки та пально-мастильних матеріалів для завершення жнив достатньо. У розпорядженні сільгосппідприємств понад 1,2 тисячі комбайнів. Буде потреба — орендуватимуть в інших областях. Необхідність в цьому, швидше за все, виникне, адже роботи доведеться провести у максимально стислі терміни. Турбує селян і збут вирощеного. На світовому ринку очікується непоганий врожай, тож навряд чи вдасться продати зернові за минулорічними цінами. Зате можуть виграти ті, хто посіяв цукровий буряк та гречку: ціни на цукор і гречку вже повзуть догори. Але посіви під цими культурами порівняно з минулим роком скоротилися.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Наскільки може бути ефективним лікування маленького пацієнта, якщо на це витрачатимуть двадцять копійок на день

Чи змінить ситуацію реформа?

Коли захворіє дитина, навряд чи комусь із батьків спаде на думку вести її до лікарні для дорослих. Але дуже скоро на заміну дільничному педіатру має прийти сімейний лікар. Чи зможе «доросла» медицина впоратися з дитячими проблемами?

Досвід прийде, а де взяти кошти?

Батьки насторожені: чи вистачить у сімейних медиків досвіду і компетентності, щоб упоратися з усіма пацієнтами? Та й лікарі-практики не впевнені, що витримають нові навантаження. Хоча наразі не відкидається можливість залишити педіатрів у складі амбулаторій, проте переважно в ролі консультантів. Та чи достатньо цього?

Припускають, що, за новими нормативами, на лікаря припадатиме до трьох тисяч маленьких пацієнтів. Але досі діють інші норми. Дільничний педіатр разом із медсестрою мають обслужити вісімсот пацієнтів. І практики знають, що й таке навантаження доволі високе. Особливо в періоди спалахів гострих інфекційних хвороб, коли лікарям фізично не вистачає часу, щоб прийняти хворих у поліклініці і відвідати вдома. А що ж буде, коли навантаження зросте в кілька разів?

— На першому етапі будь-якого реформування завжди спостерігатиметься лише погіршення. Можливо, з часом сімейний лікар і справді міг би сповна замінити дитячого, але, на моє переконання, для цього знадобиться не менш як 10—15 років, — вважає головний лікар Хмельницької міської дитячої лікарні Іван Гуцул. — Саме за такий період можна відпрацювати всі складові того великого механізму, що називається системою охорони здоров'я, а всім, зайнятим у ньому, набутти відповідних досвіду і практики. Однак навіть не це найголовніше в успішному проведеному всіх новозмін. Будь-які перетворення потрібно розпочинати не із сьогочасного бажання зменшити бюджетні витрати, а на-

самперед із чіткого прорахунку цієї реформи. Змін має бути рівно стільки, скільки грошей є для цього в бюджеті. Бо часто ми оперуємо доволі великими сумами, але на практиці вони виявляються мізерними.

Гроші йдуть не на здоров'я, а в бюджет

Згаданий медичний заклад, хоча і має статус міського, проте вже багато десятиліть частково приймає пацієнтів з області — через те, що Хмельниччина так і не змогла збудувати нову, сучасну дитячу обласну лікарню. У цьому не було б жод-

Тут приймають від півсотні до сотні пацієнтів щодня.

А за теперішньої системи оподаткування майже дві третини від цієї суми повертається в державну казну у вигляді різних зборів та відрахувань. Решта 20 відсотків суми має бути розподілена на

ву ділиться своїми коштами з бюджетом. Тож коли влада на всіх рівнях починає звітувати про те, скільки коштів витрачено на медицину, не варто уявляти, що вони пішли безпосередньо на лікування.

вдається батькам важкохворих малюків отримувати дієву, а головне — доступну допомогу у вітчизняних закладах, а не далеко за кордоном, шукаючи підтримки благодійників.

Міська лікарня щодня приймає від п'ятдесяти до сотні маленьких пацієнтів. П'ята частина з них — це діти, котрим потрібна термінова допомога реанімації та операційних блоків. Тобто без перебільшення можна сказати, що один день роботи останніх рятує життя майже двох десятків малюків. Оцінити це у грошах неможливо. Зате можна підрахувати, що в середньому в закладі витрачається на ліки 17 гривень на день на одного пацієнта. Сума мізерна. Щоправда, у критичних випадках ці витрати можуть сягати й тисячі гривень. Але це автоматично зменшує інші видатки. Тому, скажімо, на лікування пацієнта в деяких «спокійних» відділеннях вони знижуються до 20—30 копійок на добу.

Потрібно бути професіоналами справді високого класу, щоб примудритися вилікувати хворого за таких умов. Хоча кожен розуміє: якість меддопомоги чималою мірою залежить від того, які препарати ви можете собі дозволити та на якому устаткуванні обстежите пацієнта.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.
Фото автора.

КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

Іван ГУЦУЛ, головний лікар Хмельницької міської дитячої лікарні:

— Виходячи із загальної цифри витрат на медицину, закладеної в держбюджеті, на охорону здоров'я кожного українця на рік припадає від 300 до 400 гривень. До того ж сюди входять видатки на утримання всієї медичної системи, включаючи всі відомчі служби. Тож у реальному житті на виділені кошти потенційний пацієнт може дозволити собі двічі на рік викликати «швидку» або три дні полікуватись у стаціонарі, прихопивши з дому харчі, білизну і ліки, або десь вісім разів прийти на прийом до сімейного лікаря в поліклініку...

Саме такими є фінансові реалії нашої медицини. Виходячи з цього, кожен мусить розуміти, що ефективніше та якісніше лікування залежить не від організаційних та структурних змін, а саме від економічних можливостей як держави, так і кожного її громадянина.

Зрозуміло, що будь-які зайві чи недоречні витрати не дають нікому користі. Але якщо ми очікуватимемо від реформування лише зменшення фінансового тягаря на бюджет, навряд чи досягнемо бажаного. Важливіше подумати, як збільшити витрати на медицину.

них проблем, бо досвід та кваліфікація персоналу — на достатньому рівні, якби не фінансові труднощі.

Річний бюджет закладу може видатися не таким уже й малим, проте достатньо проаналізувати лише кілька його статей, щоб зрозуміти: гроші йдуть не на здоров'я, а в... бюджет.

Вісімдесят відсотків усіх витрат — це видатки на заробітну плату.

комунальні видатки, ремонт, закупівлю білизни, меблів, харчування та багато чого іншого. І тільки те, що залишиться, піде на ліки, засоби дезінфекції, медичні інструменти, лабораторне обслуговування...

Купуючи все це, медичний заклад не забуває сплачувати ще й податок на додану вартість, який закладено у всіх товарах, тобто зно-

Нестачу препаратів замінить професіоналізм

Чи поліпшить ситуацію зміна статусу медичних закладів і самих лікарів, сказати важко. Фахівців на місцях цікавить інше: якою буде загальна концепція надання медичної допомоги дітям? Що змінить вона в ефективності лікування? Чи

пацієнтів і медиків, адже він повністю виключає рентген-опромінення, — розповів директор центру Юрій Григоренко. — До того ж завдяки повній комп'ютеризації медичному фахівцеві легко контролювати сам процес операції.

До придбання нового апарата діагностики й операції пацієнтам з аритмією в кардіоцентрі проводили за допомогою системи «Navix End Site». Торік з використанням цього пристрою пролікували 270 осіб. Тепер кількість пацієнтів зростає вдвічі.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.
Фото надано прес-службою ОДА.

Такі центри створять в усіх містах і районах

На Закарпатті завершується модернізація мережі медичних закладів. У її рамках у всіх містах та районах області буде створено центри медико-санітарної допомоги. Цього місяця їх відкриють у Виноградіві та Хусті.

До складу нової структури увійдуть не лише лікарні, поліклініки, а й сільські амбулаторії та ФАПи. Це дасть змогу забезпечити медичні заклади сучасним устаткуванням і лікарями, укомплектувати їх кадрами.

— Центри первинної медико-санітарної допомоги фінансуватимуть не за залишковим принципом, як було дотепер, а в повному обсязі. Їх створення — важливий крок у модернізації медичної галузі, передбачений соціальними ініціативами Президента України, — наголосив на відомчій нараді начальника обласного управління охорони здоров'я Роман Шніцер.

Її учасники обговорили й стан реформування системи екстреної медичної допомоги. Доречно зазначити, що в підпорядкуванні Закарпатського територіального центру перебуватиме 11 станцій та три підстанції швидкої меддопомоги, в яких працює 97 бригад та задіяно 108 санітарних автомобілів.

У регіоні вже завершено монтаж обладнання автоматизованої системи управління швидкою меддопомогою області, а на 28 санітарних автомобілях встановлено GPS-навігатори.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

Кримінальне провадження за ненадання допомоги хворому розпочато

Чоловік, хворий на відкриту форму туберкульозу, кілька днів пролежав на території Кіровоградської обласної протитуберкульозної лікарні. Медичним персоналом установи не було вжито жодних заходів, щоб допомогти людині, яка помирала. Медики навіть не оглянули пацієнта, щоб з'ясувати його стан. За фактом ненадання допомоги хворому медичними працівниками обласної протитуберкульозної лікарні розпочато кримінальне провадження.

Як повідомив перший заступник прокурора області Сергій Жолонко, хворого, який майже помирав, не госпіталізували, бо у нього не було офіційного направлення на лікування від іншої медичної установи. Саме таке направлення вимагав від чоловіка головний лікар протитуберкульозної лікарні. Прокуратура побачила в таких діях порушення медичними працівниками основних принципів охорони здоров'я.

Як повідомили в прес-службі обласної прокуратури, призначено низку експертиз, зокрема судово-медичну, які мають встановити причинно-наслідковий зв'язок між смертю хворого та ненаданням йому медичної допомоги.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

«Вода з бульбашками» ледь не позбавила життя

У Бердянську потрапив до реанімації чоловік, в руках якого розірвався сифон із газованою водою. Лікарі впевнені: постраждалому дуже пощастило, адже під час небезпечної пригоди поряд із ним була дружина, яка миттєво викликала «швидку». За інших обставин наслідки могли бути дуже сумні...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запорізька область.

Ведуча рубрики
«Медицина»
Ольга
ВАУЛІНА.

Сьогодні у столичному Музеї книги та друкарства відбудеться презентація дослідження історика і політолога Олександра Палія «25 перемог України» про пов'язані з Україною події, що вплинули на світову та європейську історію

У заповіднику «Софія Київська» відкрито виставку, присвячену українському митрополитові Рафаїлу Заборовському (1676—1747)

Як воно починалося

Народний депутат першого скликання
Олександр Білоусенко видав книгу
«У пошуках кращої долі»

ЗАМІСТЬ РЕЦЕНЗІЇ

Добре знаний на Запоріжжі господарник, політик, банкір Олександр Білоусенко до свого 76-річчя презентував прекрасно видану й ілюстровану запорізьким видавництвом «Дике поле» книгу «У пошуках кращої долі». Колишній перший заступник голови Запорізького облвиконкому, народний депутат України першого скликання, керівник регіональних дирекцій банків «Україна», «Аваль» «Ерстебанк» давно хотів дослідити історію свого роду. І сам, і за допомогою друзів-істориків довго працював в архівах, знайшов чимало цікавих документів. Їх вистачило, щоб, як написав у передмові доктор історичних наук, професор Федір Турченко, «описати до «сьомого коліна» своїх предків, минуле і сучасне своєї малої батьківщини, подати аналіз історії Запорізького степового краю в контексті загальноукраїнської історії».

Тулське диво під Бердянськом і Маріуполем

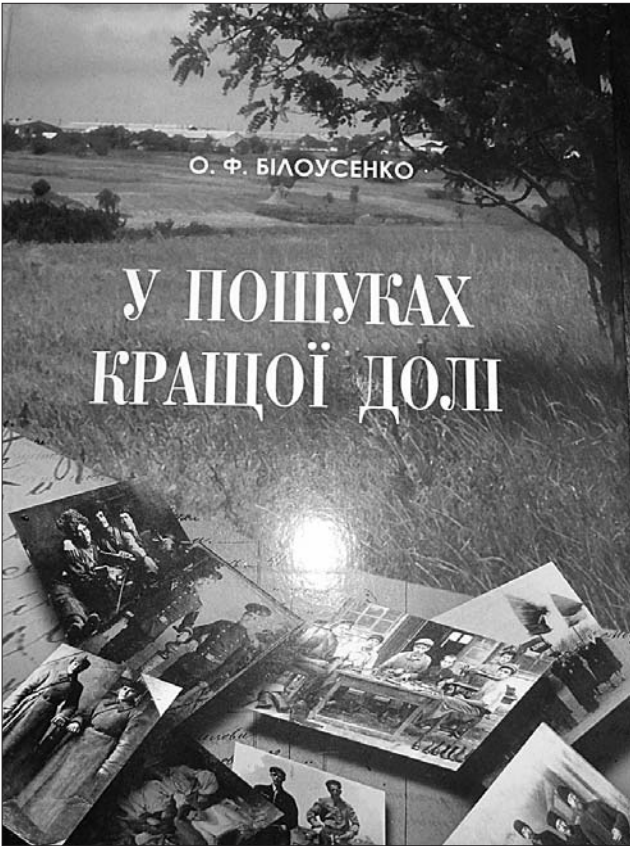
Книга О. Білоусенка охоплює період від заселення Дикого поля (1768—1770 роки) і понині. Вона буде цікава й простому читачеві, й фахівцям. Тут багато документів та свідчень очевидців. Йдеться про маловідомі факти та малодосліджені періоди української історії. Один із таких періодів — початок 1920-х років. Запорізький журналіст Олександр Верьовкін, прочитавши книгу О. Білоусенка, зауважив: «у 1937 році в СРСР, порівняно з 1920—1921 роками, були якісь ознаки правової держави!». Бо в тридцять сьомому розстрілювали «за протоколом», хоч і сфабрикованим. А події грудня 1920 року на землях сучасної Запорізької області мали всі ознаки геноциду...

Спочатку — трохи передісторії. 1919 рік. Найважчий, як вважається, в історії Радянської влади. Збройні сили Півдня Росії під командуванням Денікіна рушили на Москву. 24 червня (7 липня) 1919 року вони взяли Харків, через три дні — Катеринослав (Дніпропетровськ), ще через три дні — Царицин (Волгоград). У липні-серпні Денікін захопив Полтаву,

Пам'ятний знак на місці табору військовополонених 18 армії.

То були райони з майже АБСОЛЮТНО УКРАЇНСЬКИМ населенням у селах. Бунтівні козацькі землі, що МОГЛИ ПОСТОЯТИ ЗА СЕБЕ. Хоч Махно й зустрічався в Кремлі з Леніним, особливого ентузіазму звірства «надзвичайок» у нього не викликали. В Україні було популярне гасло «За Радянську владу без «чрезвичайок»! Однак, коли Махно і його армія опинилися між двох вогнів — червоними і білими, він зробив вибір на користь червоних. На всій махновській території, і зокрема в Андріївці, малій батьківщині О. Білоусенка, підтримано угоду між урядом УСРР та армією Махна від 16 жовтня 1920 року. Після

чого корпус Повстанської армії під командуванням 27-річного Семена Каретника (Кареникова) рушив на Крим добивати Врангеля.

Згодом класикою радянського кіно стала картинка: червоні проходять вброд по Сивашу і залишають у дурнях армію генерала Кутепова, що тримала Перекоп. А це Каретник своєю кавалерійською бригадою і кулеметним полком пройшов по Сивашу, обійшов з тилу війська генерала Барбовича під Юшунню та Карповою Балкою і розгромив їх. Доля Кримської кампанії була вирішена.

Отже, хто тут переміг?

Потомствений наймит Каретник, що, до речі, був категорично проти угоди з більшовиками. І недарма! 16 листопада 1920 року командувач фронту Фрунзе надіслав телеграму Леніну, що червона кіннота увійшла в Керч, а «Південний фронт ліквідова-

но». А вже 24 листопада Каретник і його начштабу Гавриленко були викликані до штабу фронту. Вони вагалися, та все-таки поїхали. Як тільки махновські командири (союзники і

розстріляні — за зв'язки з Махном. А в одній із столиць Махновського руху, селі Новоспасівці (нині Осипенко) Бердянського району, під розстріл потрапили й жінки з немовлятами на руках...

14 грудня в Андріївку увійшли війська одного із корпусів Повстанської армії під командуванням Трифона Удовиченка.

Їх оточили кілька дивізій і бригад червоних. Зав'язався бій, Удовиченко вийшов з оточення, розгромив дві бригади і відняв обози чотирьох червоних дивізій. Розлючений Фрунзе віддав під суд начальників двох кавалерійських дивізій, всіх командирів і комісарів бригад цих дивізій.

Щодо бригади курсантів, то після поразки 15 грудня її знову ввели в багатостраждальну Андріївку.

Згідно з наведеною О. Білоусенком доповіддю командування бригади курсантів (це після трьох років Громадянської війни і 11-разової зміни влади!): в Андріївці віднято 500 голів худоби, 50 коней. Звільнені й 1000 полонених червоноармійців (зауважимо — живих, а не розстріляних). Щодо андріївців, то, за дослідженнями запорізьких краєзнавців, їх було розстріляно 15 грудня ще 500 осіб.

Повстанська армія теж розстрілювала. Вже у січні на хуторі Левуцькому був захоплений штаб бригади Петроградських курсантів. Командування бригади — ЧОТИРИ особи, відповідальні за розстріл Каретника, були розстріляні. Інших курсантів махновці не зачепили. Сьогодні іменем вже ЛЕНІНГРАДСЬКИХ курсантів у райцентрі Оріхів Запорізької області названо центральну вулицю. На якій розташована вся місцева влада...

Олександр Білоусенко публікує у своїй книзі протокол №40 засідання Бердянського військово-революційного комітету про створення концтабору і так званого експлуатаційного полку. Настав 1921 рік. Рік невжою. Волосся стає дибки від доповідей з

місць (Бердянський район), де канібалізм процвітав вже у 1921 році, де мертвечина, миші й екскременти стали їжею. А ось ще два документи. У першому списку — 27 сімей, призначених до переселення у вивільнені (винищені?) села Гуляйпільського району. До голоду в них було 176 душ. З яких 144, згідно зі списками, 1921 року так і не пережили.

Автор цих рядків побував в Андріївці. Гарний тут господар, селищний голова Анатолій Мізін, гарний меморіал загиблим у 1941—1945 роках (такого не в кожному місті побачиш). Позначене в селищі й місце табору військовополонених після загибелі 18-ї армії під Чернігівкою-Попівкою (тепер Смирнове). В Успенівці є місце останнього спочинку 30 червоних моряків Азовської флотилії, розстріляних врангелівцями.

Однак всі мої спроби знайти сліди 70 розстріляних 3 грудня 1920 року, відомих по-ім'я, не увінчалися успіхом. НІХТО не зміг хоч щось показати-розказати...

Тут можна кивати на більшовиків. Хочу сказати про інше. Голодомор зробив українські села у запорізькому степу абсолютно консервативними у своїх політичних уподобаннях. Ті села чесно і мовчки сьогодні вмирають — статистика неблаганно веде зворотній відлік, адже, наприклад, у сусідньому з Бердянським Чернігівському районі зменшення чисельності населення за 2012 рік становить 8,7 відсотка. А місця ж тут — тільки картини писати, поряд курорт Бердянськ і тепле Азовське море, прекрасна земля і вода у колодязях (що для степу просто дивина). Та вибито дух з цієї колись бунтівної землі. Тепер завдяки народному депутату першого скликання Олександру Білоусенку ми пізнаємо свою історію.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя—Андріївка.

Фото автора.

Компанія "NemiroffHoldingsLimited" як єдиний власник Дочірнього підприємства "АлкоІнвест Україна" (22800, Вінницька область, м. Немирів, вул. Горького, 31, код ЄДРПОУ 31359573) повідомляє про те, що 3 серпня 2011 року компанія "NemiroffHoldingsLimited" прийняла Рішення №03-08-2011-А, яким обмежила повноваження директора вказаного підприємства та запровадила обов'язкове письмове погодження власника - Компанії NemiroffHoldingsLimited при укладенні договорів.

Станом на сьогодні, вказане Рішення Компанії "NemiroffHoldingsLimited" є чинним, не відкликаним, в нього не вносились зміни. Рішенням №03-08-2011-А були затверджені наступні рішення щодо обмеження повноважень Директора Дочірнього підприємства "АлкоІнвест Україна":

1.Обмежити повноваження Директора Дочірнього підприємства "АлкоІнвест Україна" на укладення будь-яких правочинів сумою, що не перевищує 10 000 грн. (десять тисяч гривень) або її еквівалент у будь-якій іншій валюті за курсом Національного банку України. Укладення Директором будь-яких правочинів на суму понад 10 000 грн. (десять тисяч гривень) шляхом вчинення правочину, або декількох правочинів з одним і тим же контрагентом протягом 1 (одного) календарного місяця, що сумарно дорівнюють або перевищують суму 10 000 грн. (десять тисяч гривень) може бути здійснено лише за умови отримання Директором попереднього письмового погодження Власника.

2. Повноваження Директора Дочірнього підприємства "АлкоІнвест Україна" на укладення будь-яких правочинів щодо надання або одержання будь-якої позики (кредиту), поруки (поручительства), гарантії, уступки вимоги, переведення боргу, випуску будь-яких векселів або авалування будь-яких векселів, а також передачі в довірі управління майна Товариства можуть бути реалізовані лише за умови отримання Директором попереднього письмового погодження Власника.

3. Правочини з питань щодо придбання, користування чи розпорядження Дочірнім підприємством "АлкоІнвест Україна" будь-яким нерухомим та/або рухомим майном (включаючи земельні ділянки, будівлі, обладнання, транспортні засоби та інше) в тому числі, але не виключно, щодо оренди, застави, іпотеки та відчуження нерухомого та/або рухомого майна Дочірнього підприємства "АлкоІнвест Україна" (в тому числі передачі нерухомого та/або рухомого майна як внеску до статутного капіталу іншого підприємства), відмови від права користування чи права власності на нерухоме та/або рухоме майно тощо можуть бути укладені та здійснені Директором лише за умови отримання Директором попереднього письмового погодження Власника.

4. Директор Дочірнього підприємства "АлкоІнвест Україна" не має права шляхом видання наказів або довіреностей, або будь-яким іншим чином уповноважувати інших осіб (включаючи заступників Директора або інших осіб, які є працівниками підприємства або ні) укладати правочини від імені Дочірнього підприємства "АлкоІнвест Україна", які Директор не має права укладати без попереднього письмового погодження Власника відповідно до вказаних вище у пунктах 1, 2 та 3 обмежень повноважень.

5. З урахуванням особливостей діяльності та подальшої стратегії розвитку Дочірнього підприємства "АлкоІнвест Україна", заборонити Директору Дочірнього підприємства "АлкоІнвест Україна" збільшувати штат працівників підприємства, вносити зміни в існуючий штатний розпис та, зокрема, заборонити Директору Дочірнього підприємства "АлкоІнвест Україна" приймати на роботу родичів та сваяків Генерального директора Дочірнього підприємства "Українська горілчана компанія "Nemiroff" Глусь Алли Сигизмундівни, Директор Дочірнього підприємства "АлкоІнвестУкраїна" не має права шляхом видання наказів або довіреностей, або будь-яким іншим чином уповноважувати інших осіб (включаючи заступників Директора або інших осіб, які є працівниками підприємства або ні) здійснювати дії вказані у даному пункті.

Компанія "Nemiroff Holdings Limited" як єдиний власник Дочірньогопідприємства "Українська горілчана компанія "Nemiroff" (22800, Вінницька область, м. Немирів, вул. Горького, 31, код ЄДРПОУ 30805594) повідомляє про те, що 3 серпня 2011 року компанія "Nemiroff Holdings Limited" прийняла Рішення № 03-08-2011, яким обмежила повноваження Генерального директора вказаного підприємства та запровадила обов'язкове письмове погодження власника - Компанії Nemiroff Holdings Limited при укладенні договорів.

Станом на сьогодні, вказане Рішення Компанії "Nemiroff Holdings Limited" є чинним, не відкликаним, в нього не вносились зміни.

Рішенням №03-08-2011 були затверджені наступні рішення щодо обмеження повноважень Директора Дочірнього підприємства "Українська горілчана компанія "Nemiroff":

1. Обмежити повноваження Генерального директора Дочірнього підприємства "Українська горілчана компанія "Nemiroff" на укладення будь-яких правочинів сумою, що не перевищує 10 000 грн. (десять тисяч гривень) або її еквівалент у будь-якій іншій валюті за курсом Національного банку України. Укладення Генеральним директором будь-яких правочинів на суму понад 10 000 грн. (десять тисяч гривень) шляхом вчинення правочину, або декількох правочинів з одним і тим же контрагентом протягом 1 (одного) календарного місяця, що сумарно дорівнюють або перевищують суму 10 000 грн. (десять тисяч гривень) може бути здійснено лише за умови отримання Генеральним директором попереднього письмового погодження Власника.

2. Повноваження Генерального директора Дочірнього підприємства "Українська горілчана компанія "Nemiroff" на укладення будь-яких правочинів щодо надання або одержання будь-якої позики (кредиту), поруки (поручительства), гарантії, уступки вимоги, переведення боргу, випуску будь-яких векселів або авалування будь-яких векселів, а також передачі в довірі управління майна Товариства можуть бути реалізовані лише за умови отримання Генеральним директором попереднього письмового погодження Власника.

3. Генеральний директор Дочірнього підприємства "Українська горілчана компанія "Nemiroff" не має права шляхом видання наказів або довіреностей, або будь-яким іншим чином уповноважувати інших осіб (включаючи заступників Генерального директора або інших осіб, які є працівниками підприємства або ні) укладати правочини від імені Дочірнього підприємства "Українська горілчана компанія "Nemiroff", які Генеральний директор не має права укладати без попереднього письмового погодження Власника відповідно до вказаних вищеу пунктах 1 і 2 обмежень повноважень.

4. Запровадити на Дочірньому підприємстві "Українська горілчана компанія "Nemiroff" обмеження щодо спільної роботи осіб, які є близькими родичами чи сваяками Генерального директора (батьки, подружжя, брати, сестри, діти, а також батьки, брати, сестри і діти подружжя, а також батьки, подружжя, брати, сестри, діти інших вказаних осіб), які у зв'язку з виконанням трудових обов'язків підпорядковані або підконтрольні Генеральному директору або/та один одному.

5. На виконання пункту 4 даного рішення, зобов'язати Генерального директора Дочірнього підприємства "Українська горілчана компанія "Nemiroff" звільнити та не приймати на роботу наступних осіб, які є родичами чи сваяками Генерального директора Глусь Алли Сигизмундівни.

Господарським судом Київської області (м. Київ, вул. С. Петлюри,16) порушено справу № Б8/129-11 про банкрутство відкритого акціонерного товариства "Іванківрибсільгосп" (код 00476671, вул. Рибкокомбінат, 1, смт Іванків, Київська область, р/р 26007078 в Іванківському відділенні Ощадбанку № 3043, МФО 320036). Розпорядник майна - Тарасенко Тарас Петрович (вул. Миколаївська, 27, кв.58, м. Богуслав, Київська область, свідоцтво Міністерства юстиції України від 27.05.13 р. №786).

Господарський суд Житомирської області постановою від 20 червня 2013 р. у справі № 19/5007/10-Б/12 визнав банкрутом Мале приватне підприємство "Глобус" (ідентифікаційний код 30376121, юридична адреса Житомирська обл., м. Коростень, вул. Грушевського, 30А, кв. 4). Відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Крутоус О.В., свідоцтво № 1011 від 14 травня 2013 року, адреса для листування м. Житомир, пров. 5-й Транзитний, 24.

Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр-т Шевченка,18/1) від 01.07.2013 р. по справі № 920/781/13 Фізичну особу -підприємця Барзаковського Ігоря Анатолійовича (41300, Сумська обл., м. Кролевець, проспект Миру, 11, кв. 26.; ідент. номер 2592801757) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Мороза Валерія Васильовича (свідоцтво Міністерства юстиції України про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого, розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора № 254 від 26.02.2013 р.)

Місцезнаходження: 40000, м. Суми, пл. Незалежності, 1, офіс 408; тел./факс (0542) 619-837.

Строк пред'явлення кредиторами вимог до банкрута не може перевищувати двох місяців з дня виходу оголошення в друкованих засобах масової інформації.

Постановою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 25.06.2013 року по справі № 910/9943/13 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю "ВІКОІЛ" (код ЄДРПОУ 31605539, м. Київ, вул. Шорса, 29). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Горбача Ігоря Сергійовича (свідоцтво Міністерства юстиції України № 427 від 27.02.2013 р., тел. 067 2757691, адреса для листування: 01133, Київ-133, а/с 107).

Заяви кредиторів з вимогами до банкрута надсилаються ліквідатору у місячний строк з дня публікації цього оголошення.

Організатор аукціону ТБ "Українська торгова система" повідомляє, що аукціон з продажу майна підприємства-банкрута ТзОВ "БК "Комфортбуд-1" (код ЄДРПОУ 33169993, місцезнаходження: 79026, м. Львів, вул. Стрийська, буд. 121), призначений на 03 липня 2013 року об 11.00 годині за адресою: м. Львів, вул. Перфещького, буд. 21, каб.57 (актовий зал) - відбудвся. Адреса сторінки веб-сайту, на якій розміщено відомості про проведення аукціону <http://www.minjust.gov.ua/section/404> Лот № 1: Запропонована переможцем аукціону ціна 2 154 142,00 грн. Лот № 2: Запропонована переможцем аукціону ціна 1 604 637,00 грн. Лот № 3: Запропонована переможцем аукціону ціна 28 287,00 грн. Лот № 4: Запропонована переможцем аукціону ціна 4 635,00 грн. Лот №5: Запропонована переможцем аукціону ціна 16 444,00 грн. Лот № 6: Запропонована переможцем аукціону ціна 4 069,00 грн.

Оголошення для виявлення кандидатури організатора аукціону з продажу майна ДП "Сніжнянські центральні електромеханічні майстерні"

Інформація про боржника:

- Державне підприємство "Сніжнянські центральні електромеханічні майстерні" (код ЄДРПОУ 00179039)
- Юридична адреса: 86510, Донецька область, м. Сніжне, пров. Ворошиловградський, буд. 2
- Державна частка у статутному капіталі 100%.
- Належить до сфери управління Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

Постановою Господарського суду Донецької області від 27.01.2011 р. по справі № 5/60 Б Державне підприємство "Сніжнянські центральні електромеханічні майстерні" визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Підприємство не веде виробничої діяльності з 2011 р.

Характеристика майна боржника, продаж якого здійснюється на аукціоні.

основні засоби, експертна оцінка 1236347,09 грн. з ПДВ. готова продукція, незавершене виробництво, ТМЦ на складі, малоцінні предмети, експертна оцінка 202512,59 грн. з ПДВ. дебіторська заборгованість, експертна оцінка 7279,44 грн. з ПДВ

Вимоги до організатора аукціону:

1. Організатор повинен мати право на проведення торгів.
2. Організатор повинен мати досвід проведення аукціонів не менше трьох років.

3. Претендент для участі у конкурсі повинен надати ліквідатору ДП "Сніжнянські центральні електромеханічні майстерні" заяву з документами відповідно до порядку, затвердженого наказом ФДМУ від 19.12.2012 р. №4009. Переможцем конкурсу вважається претендент, який відповідає вищезазначеним вимогам та запропонував найменшу суму винагороди за проведення аукціону.

Кінцевий термін прийняття заяв та документів: 31.07.2013 р. до 11.00.

Поштова адреса, за якою подаються заява та відповідні документи: Ліквідатор ДП "Сніжнянські центральні електромеханічні майстерні" арбітражний керуючий Дьяченко Олександр Дмитрович. 86510, Донецька область, м. Сніжне, пров. Ворошиловградський, буд. 2 Контактний тел. для довідок: 050-367-88-91, e-mail: dyachenko68a@yandex.ua

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) постановою від 09.07.2013 року по справі № 34/904/7/2013 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "РББ Груп" (код ЄДРПОУ 34654945; 52001, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, м. Підгороднє, вул. Шосейна, б. 82) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Лихопьока Дениса Павловича (ідентифікаційний номер 2697200458; 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 37).

Постановою господарського суду Одеської області (65000, м. Одеса, проспект Шевченка, 29) від 09.07.2013 року по справі №916/1514/13 ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТРИГАТОР" (м. Одеса, вул. Успенська, 39, офіс 44. Код ЄДРПОУ 37281597) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрутом призначено голову ліквідаційної комісії Сендеровича Станіслава Євгеновича.

Постановою Господарського суду Луганської області від 04.07.13р. по справі №126/913/122/13-г приватне підприємство "Тиссона" (94220, м.Алчевськ Луганської області, вул. Волгоградська, буд. 132, код за ЄДРПОУ 37429620) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мельничука О.М., що мешкає: 94214, Луганська область, м. Алчевськ, вул. Сарматська, буд. 30, кв.16 (свідоцтво № 958 від 30.04.13 р., тел. 050-593-96-76).

Ухвалою Господарського суду Вінницької області (21036, м.Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 08 липня 2013 року порушено провадження у справі № 902/915/13 провадження №17/902/14/134 про банкрутство Приватного підприємства "Вінтрейдфуд" (21100, м.Вінниця, вул.Козицького, 87, кв.4, код 37247886).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бобрука Тараса Володимировича (свідоцтво Міністерства юстиції України №192 від 26.02.2013р., м. Вінниця, вул. Червоноармійська, буд.29, кв.11-А).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Волинської області (пр. Волі, 54 а, м. Луцьк, 43000) від 08.07.2013 року порушено провадження у справі № 08/903/624/13 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "Каскад-Транспорт" ЛТД (вул. Єршова, 3, м. Луцьк, 43023, код ЄДРПОУ 21747631, п/р 26002230000010 в ПАТ "Приватбанк" м. Луцьк, МФО 303440). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Кравчука Геннадія Петровича (Свідоцтво Міністерства юстиції від 06.03.2013 року №212, вул..Струтинської, 35/45, м. Рівне, 33003). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарською суду Волинської області (пр. Волі, 54 а, м. Луцьк, 43000) від 08.07.2013 року порушено провадження у справі № 7/903/623/13 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Каскад-Продакшн" ЛТД (вул. Єршова, 3, м. Луцьк, 43023, код ЄДРПОУ 13345568, п/р 26005013007580 у БАТ "Сбербанк Росії" у м. Києві, МФО 320627). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Сольського Володимира Степановича (Свідоцтво Міністерства юстиції від 07.06.2013 року №1122, вул. Величківського, 44/24, а/с 771, м. Львів, 79002). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, місцями короткочасні дощі, грози. Вітер північно-західний, західний, 5—10 м/с. Температура вночі 11—16 градусів тепла, вдень 22—27, у південній та східній частині вночі 14—19 градусів, на узбережжі морів до 24 градусів тепла, вдень 26—31.

■ **1936.** Народився Петро Нікітін — український актор, народний артист України (1981). ■ **1942.** Почалася Сталінградська битва, яка тривала до 2 лютого 1943-го і була однією з найважливіших подій Другої світової війни поряд з битвою на Курській дузі. ■ **1962.** Перший радянський атомний підводний човен К-3 «Ленінський комсомол» сплив поблизу Північного полюса. Екіпаж корабля в льодах Центральної Арктики встановив Державний прапор СРСР. ■ **2000.** Виповнився рік роботи на орбіті російсько-українського супутника «Океан». Він успішно виконує функції дистанційного зондування Землі та Світового океану.

СПОРТ

Турнірна хроніка

Казань (Росія). Всесвітня Універсіада. 15 липня. **Веслування на байдарках та каное.** Чоловіки. Каное-четвірка. 500 м. 1. Росія. **2. Україна (Віталій Вергелес, Денис Камерілов, Дмитро Янчук, Едуард Шеметило).** 3. Узбекистан.

Чоловіки. Байдарка-четвірка. 200 м. 1. Росія. **2. Україна (Євген Карабута, Максим Більченко, Олександр Сенкевич, Ігор Трунов).** 3. Польща. **Самбо.** Срібна медаль у **Інні Черняк** (до 52 кг), бронзові — в **Михайла Ілітчука** (до 57 кг) і **Михайла Черкасова** (до 100 кг).

Художня гімнастика. Групове багатоборство. 1. Росія. **2. Україна (Олена Дмитраш, Євгенія Гомон, Олександра Гридасова, Валерія Гудима, Світлана Прокопова, Вікторія Мазур).** 3. Японія.

Особисте багатоборство. 1. Мамун (Росія) — 73,466; 2. Меркулова (Росія) — 72,066; **3. Ганна Різатдінова (Україна) — 70,650.**

Греко-римська боротьба. До 84 кг. Третє місце посів **Жан Беленюк (Україна).**

На ранок учорашнього дня: 1. Росія — 250 медалей (126, 67, 57); 2. Китай — 67 (23, 26, 18); 3. Японія — 70 (20, 22, 28); 4. Корея — 35 (15, 9, 11); **5. Україна — 63 (11 золотих, 24 срібних, 28 бронзових).**

Утрехт (Нідерланди). XII

Європейський юнацький олімпійський фестиваль. Із здобуттям нагород наші спортсмени не забарилися. Першими, як кажуть, засвітилися легкоатлети. У метанні молота десятикласниця загальноосвітньої школи №1 із Вишневого (Київська область) Вікторія Голда надіслала снаряд на 62 метри 28 сантиметрів і стала срібною призеркою. А дев'ятикласник РВУФК Максим Пасевін фінішував третім на дистанції 2 000 метрів з перешкодами.

УЄФА непохитна

Футбол. Апеляційна інстанція УЄФА розглянула протести стамбульських футбольних клубів «Бешикташ» і «Фенербахче» на рішення Контрольно-дисциплінарної інстанції УЄФА, повідомляє офіційний сайт організації. Після ретельного аналізу всіх документів апеляції «Бешикташа» була відхилена повністю, а звернення «Фенербахче» задоволено частково. Таким чином, перший клуб змушений буде пропустити розіграш Ліги Європи-2013/14, а другий — найближчі два евра сезони, у тому числі найближчу Лігу чемпіонів.

Обидва клуби мають право оскаржити рішення апеляційної інстанції в Спортивному арбітражному суді в Лозанні (CAS). Нагадаємо, що турецькі клуби були дискваліфіковані за участь у договірних матчах.

Чемпіонат країни. Матч 1-го туру. 15 липня. **«Металіст» (Харків) — «Металург» (Донецьк). 1:0.** 28 217 глядачів. **Рефері —** Годулян (Одеса). **Гол:** Девич, 77.

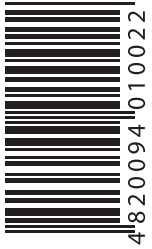
Над номером працювали: **Віталій ЖЕЖЕРА, Олександр СУСЛЕНКО, Ірина ШАТРОВА.**
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідає відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота); 08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.
Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 30608
Макет, верстка — редакція газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Найсмачніша вода зі свого колодязя

ЛЮДИНА ТА ЇЇ СПРАВА

Немає, напевно, такого населеного пункту в Корецькому районі на Рівненщині, де б не було криниці, викопаної 65-річним Анатолієм Євтушком. Знають майстра і на Житомирщині, бо володіє досконало цей чоловік ремеслом рідкісним і дуже потрібним.

Точного ліку своїм колодязям не може скласти і сам умілець. Знає лише, що ця цифра вже перевищує дві сотні.

— Охочих мати власний колодязь останніми роками не поменшало, — каже Анатолій Прокопович. — Криниці в корчан глибиною від 8 до 16 кругів. Усе залежить від того, в якому місці вони ви-

копані. За допомогою розвилки, зробленої з вербової гілки, шукають, де найближче залягають ґрунтові води. Цей метод узаконений ще Петром І. Сьогодні замість верби або лози використовують дровоті рамки-індикатори П- чи Г-подібної форми. Якщо під ногами вода, що залягає не глибше 10 метрів від поверхні, рамка ми-

Так виглядає один із колодязів, викопаний корецьким майстром.

моволі відхиляється або ж починає обертатися. Сам я не беруся за це діло, прошу когось потримати розвилку. Чомусь у моїх руках рамки не згинаються: мабуть, маю сильну енергетику.

Досвідчені майстри радять копати криницю за молодого місяця рано-вранці й працювати до полудня. Починають із викопування землі навхрест, у центр наливають освячену воду, щоб вдало завершити роботу.

— Спочатку викопую яму на один круг (у крузі близько 60—65 відер землі), — каже Анатолій Євтушок. — Колись у яму вставляли зруб, тепер — бетонний циліндр. Коли копаю, круг опускається в яму. На нього ставлю наступний. І так доти, доки не піде вода.

За розповіддю майстра, останній вінець колодязя піднімали над землею на 60—70 сантиметрів. Раніше його називали дитинцем або цямриною. Укріплюють стінки колодязя цементними циліндрами. Колись для цього використовували каміння, цеглу, найчастіше — дерев'яний зруб. Складався він із колод переважно хвойних порід дерев. Дуб не застосовували ніколи — він надавав воді червонуватого забарвлення, що нагадувало кров. Зверху колодязь закривають

Анатолій Євтушок показує інструмент, яким він копає колодязі.

кришкою, щоб у воду не потрапляло сміття.

— Усім, хто хоче мати колодязь із доброю водою, також варто знати, — зауважує Анатолій Прокопович, — що, вода, проходячи верхні проникні шари, може сильно забруднюватися, якщо в межах 20 метрів є сміттеві, компостні, гнійові купи, а також вигрібні ями. Колодязь зав-

жди повинен розташовуватися вище рівня наявного джерела забруднення.

Щодо того, коли краще копати криницю, то Анатолій Євтушок каже, що це не залежить від пори року. Сам він не раз працював і в завірюху.

Анастасія АДАМЧУК.
Корецький район.
Рівненської області.
Фото автора.

Дороги ведуть до Зарваниці

СВЯТІ МІСЦЯ

Помолитися перед чудотворною іконою Богоматері — найголовнішою святинею Зарваниці, що на Тернопільщині, в сільській парафіяльній церкві Пресвятої Трійці, однієї з найдавніших в Україні, напиться цілющої води зі святого джерела, висповідатися, взяти участь у Святій літургії

вирушають тисячі прочан в середині липня. Йдуть з усієї України, а ще — з Канади, Австралії і навіть Сполучених Штатів Америки... Дістаються сюди часто пішки, мандруючи по кілька днів з піснями та молитвами.

На місці, де далекого 1240-го монахові-втікачеві від татаро-

монгольської навали з'явилася уві сні Богоматір і накрила його своїм омофором, забило джерело, а згодом виріс величний комплекс Марійського духовного центру, а нині відбуваються Всеукраїнська та молодіжна прощі. Цьогорічна була присвячена 1025-й річниці хрещення Київської Русі і Року віри.

Тисячами вогників осяяла хода зі свічками дорогу з парафіяльної церкви до чудотворного місця, де втомленого київського монаха зарвав (застав) сон (звідси й назва села) у ніч з суботи на неділю.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Фото
Андрія НЕСТЕРЕНКА.

